Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 299 (6.190) 1986 йил 30 декабрь, сешанба. Баҳоси 3 тийин

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент область партия комитети бюроси 26 декабрь куни бўлиб ўтган мажлисида Чилонзор район партия комитетининг коммунистлар ҳамда барча меҳнаткашларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишда оғзаки-сиёсий агитация ролини кучайтириш соҳасидаги иши масаласини кўриб чиқди. Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда айрим ижобий ўзгаришлар юз берганлигига қарамай, районда оғзаки-сиёсий агитация ишларининг умумий аҳволи ҳали КПСС XXVII съезди талабларига жавоб бера олмаслиги таъкидланди. Съезд қарорларини тушунтиришда, кадрлар ва меҳнат коллективлари аъзолари онгини қайта қуришда, уларнинг куч-ғайратини совет жамиятини социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга, ишда юксак пировард натижаларга эришишга йўналтиришда агитация ишлари воситаларидан яхши фойдаланилмаяпти.

2-пойабзал фабрикаси, «Ташхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташметрострой» тресті, «АвтоВАЗ» маркази, «Автотехобслуживание» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотларида оғзаки-сиёсий агитация ишлари устидан партиявий раҳбарлик даражаси жуда паст, юзакичилик кўп, сон кетидан қувиш фактларига барҳам берилмаган. Агитация ишларини хўжалик ва социал масалаларни ҳал этиш билан боғлаб олиб бориш, уни социалистик мусобақа ошкоралигини таъминлаш ва ишнинг сифат кўрсаткичларини оширишга, илғор иш методларини, илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилишга йўналтириш юзасидан зарур чоралар кўрилмаяпти.

Бюро район партия комитетидан, бошланғич партия ташкилотларидан оммавий-сиёсий, бутун идеология ишини қатъийлик билан қайта қуриш, оғзаки агитацияни инсон омилини активлаштиришга, кишилар онгида социал ва ишлаб чиқариш топшириқларини ҳал этишга янгича ёндашишни шакллантиришга қаратиш юзасидан амалий чоралар кўришни талаб этди. Меҳнаткашлар билан бўладиган оммавий-агитация ва тарбия ишларида, кишилар билан учрашув ҳамда суҳбатларда, идеология активларига ахборот беришда раҳбар кадрларнинг шахсан мунтазам иштирок этишлари зарурлигига асосий эътибор қаратилди.

Бюро мажлисида халқ депутатлари Советлари фаолияти форма ва методларини янгилаш, қайта қуриш, КПСС Марказий Комитетининг «Халқ депутатлари Советларига партиявий раҳбарликни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори асосида уларнинг хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишдаги роли ва масъулиятини ошириш тадбирларини кўриб чиқди ва маъқуллади. Шаҳар ва район партия комитетларига Советларга партиявий раҳбарликни қатъийлик билан яхшилаш, уларнинг ўз ваколатларини амалга оширишларида, жойларда экономика, социал-маданий соҳани комплекс ва самарали ривожлантиришни таъминлашда мустақиллиги, активлиги ва ташаббускорлигига изчиллик билан эришиш вазифаси топширилди.

Шунингдек, Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари министрлиги системаси корхоналари ва ташкилотларида КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг меҳнатсиз даромадга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги қарорларини бажаришдаги ишнинг аҳволи масаласи ҳам кўриб чиқилди. Шу нарса қайд этилдики, бу корхоналарнинг бошланғич партия ташкилотлари ва раҳбарлари ўғирлик, хўжасизлик ва хизмат мавқеини суиистеъмол қилишнинг олдини олиш юзасидан аниқ мақсадга қаратилган иш олиб бормаяптилар, дон маҳсулотларининг исроф бўлишини камайтириш ва уларнинг сифатини яхшилашга қаратилган амалий чоралар кўрмадилар. Ана шундай камчиликларга йўл қўйилаётганлиги шаҳар ва район партия комитетларининг корхоналар фаолияти устидан назоратни сусайтириб юборганликлари, халқ контроли комитетлари, ички ишлар ва прокуратура органларининг профилактика ишларини ноқарсиз олиб бораётганликлари оқибатидир.

Фонд интизомини қўпол равишда бузганликлари, тақчил маҳсулотларни фақат маълум кишилар ўртасидагина тақсимлаганликлари, дон маҳсулотларининг етишмай келганлиги ва сифати ниҳоятда паст бўлганлиги билан муросасозлик қилганликлари, майда ўғирликка қарши кураш чораларини кўрмаганликлари учун бир қатор дон маҳсулотлари комбинатлари, ун ва нон заводлари раҳбарлари Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети қарори билан қатъий жазоланганлиги ва уларга пул начёти солинганлиги, Тошкент дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Б. Бекбоев Дон маҳсулотлари министрлигининг буйруғи билан вазифасидан бўшатилганлиги эътиборга олинди. Партия комитетларига меҳнатсиз даромадга қарши курашни кучайтириш юзасидан зарур чоралар кўришда корхоналарнинг партия ташкилотлари ва раҳбарлари фаолияти устидан назоратни кучайтириш топширилди.

Замондошимиз

ДЕБОЧА

Ҳур советлар диёрида мисли кўрилмаган ўсиш-ўзгариш дилларга қувонч бахш этмоқда. Бугун — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган кунда ҳар бир меҳнат коллективи, ҳар бир киши буни яққол ҳис этяпти. Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган муассасада турли касб эгалари ягона оилада аҳил ва фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Шулардан бири — Рихсибой Каримовдир.

Ўша кунлар Рихсибойнинг ёдидан ҳеч кўтарилмайди...

1983 йил. Навоий электрохимия заводида Рихсибой Каримов ҳамкасблари билан яратган янги гербициднинг полуин препарати технологик жараёнларини жорий этиш онлари. Рихсибой дўстлари билан яратган бу препарат пахтачилигимиз учун катта ёрдам бўлиши керак эди. Давлат комиссияси томонидан тавсия этилган бу препарат пахта орасидаги бегона ўтларга қарши бир йил ишлатилиши керак эди. Синовлар муваффақиятли тугалланди...

Рихсибой ёшликда журналист бўлиш орзусида эди. Бу ҳаваснинг сабабчиси унинг отаси Қўчқор ака бўлган бўлса керак. Отасининг мактабда ўзбек тили ва адабиётдан муаллимлик қилиши ўғли Рихсибойнинг нақадар ҳавасини келтиришини бир ўйлаб кўрсангиз эди. Шеърият оғушида юрган Рихсибойнинг орзулари узоққа чўзилмади. Ўшанда тўққизинчи синфда таҳсил кўрарди. Негадир унда кимё дарсига қизиқиш уйғона бошлади. Кимёгарликнинг сеҳрли олами уни ўзига мафтун этди.

Интилганга толе ёр дейди халқимиз. Рихсибой Каримовнинг ўз касбига бўлган муҳаббати эндиликда ўз мевасини бермоқда.

Мана ўн уч йилдан буён у ўсимлик моддалари химияси институтида ишлайди. Аввал катта лаборант, сўнгра илмий ходим бўлди. Ҳозир шу институт қошида ташкил этилган пестицидлар лабораториясида катта илмий ходим. Техника фанлари кандидати, 1985 йилдан КПСС аъзоси Рихсибой Каримов ажойиб олим бўлиш билан бирга, жамоатчи ҳамдир.

Р. Каримовнинг ўз олдига қўйган режалари ҳам улкан. У полуин типидаги янги-янги препаратларни ишлаб чиқиб қишлоқ хўжалигига жорий этмоқчи. Демак, Р. Каримов олдида изланишларга бой йиллар турибди. Унинг ихтироси эса улкан кашфиётлар олдидаги бир дебоча бўлиб қолади.

Д. ЖАЛОЛОВ.

Суратда: Р. Каримов.

Т. Каримов фотоси.

БУГУН—СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

Ташаббус кенг қулоч ёйсин

МАҲСУЛОТЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

«Компрессор», «Подъёмник», ошхона ва бошқа мебаллар заводлари, «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат коллективлари ўн иккинчи беш йилликда шартнома мажбуриятларига биноан мижозларга маҳсулот етказиб бериш планини 100 процент бажарилишини таъминлаш, маҳсулот сифатини тинмай яхшилаб бориш бўйича ташаббус билан чиқдилар. Бу ватанпарварлик ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети томонидан қўллаб-қувватланди.

Иқтисодий алоқалар миқёси тобора жадал ўсаётган, ихтисослаш ва кооперация ривожланаётган ҳозирги шароитларда шартнома мажбуриятларининг бажарилиши алоҳида аҳамият касб этади. Кўпгина корхоналарнинг хўжалик алоқалари анча кенг. Бу занжирда битта халқани узсангиз, шерикларнинг ишига жиддий зарар етказиш, ҳеч гап эмас.

Мана шунинг учун ҳам шаҳарнинг беш илғор корхонаси ташаббуси муҳим ва ўз вақтидаги тадбирдир. Ватанпарварлик ташаббуси бошлаган коллективлар хўжалик юритишнинг янги методларига ўтиш, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш эвазига мижозларга маҳсулот етказиб бериш планларининг бажарилишини таъминлайдилар. Бригадалар, сменалар, участкалар иши қайта қурилади, ягона наряд билан ишлайдиган, ишнинг пировард натижаларига қараб ҳақ тўланадиган комплекс бригадалар тузилади. Ҳамма жойда бригада хўжалик ҳисоби жорий этилади.

Иш суръатини ошириш, ички завод планлаштиришини, моддий ва маънавий рағбатлантириш системасини қайта қуриш ҳисобига шартнома интизомининг мустаҳкам пойдевори юзага келтирилади.

Ҳар бир ишчининг шахсий масъулиятини ошириш, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш асосида, техник қайта қуролланиш, технологик ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш эвазига маҳсулот сифатининг юқори сифатли бўлиши таъминланади. Корхоналарда маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этиш ҳал қилувчи омиллардан бўлади.

Мазкур корхоналарнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бутун куч-ғайратларини шартнома мажбуриятларининг бажарилишига масъулият ҳиссини тарбиялашга, социалистик мусобақанинг форма ва методларини такомиллаштиришга, ишчанлик, ижрочилик, камчиликларга нисбатан муросасизлик муҳитини юзага келтиришга қаратмоқдалар.

Ташаббуснинг қаноти бўлади. Бешта илғор саноат корхонасининг ватанпарварлик ташаббусини шаҳарнинг кўпгина ишлаб чиқариш коллективлари ҳеч шубҳасиз қўллаб-қувватлайдилар. «Тошкент оқшоми» газетаси ватанпарварлик ташаббусининг ёйилишини батафсил ёритиб боради. Буюртмаларни барча номенклатура бўйича аниқ бажариб, индустриянинг юксак маромда ишлашини таъминлашга ёрдамлашаётган, беш йилликнинг иккинчи йили ва бутун беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига кўмаклашаётганлар ҳақида ҳикоя қилади.

КОММУНИСТЛАР ОЛДИНГИ САФДА

«Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари ва инженер техник ходимлари мижозларга маҳсулот етказиб бериш планларининг юз процент бажарилишини таъминлаб, беш йиллик охирида сифатнинг олий категориясидаги маҳсулот салмоғини 74 процентга етказадилар. Бунда ишлаб чиқариш ҳажмини ишчилар миқдорини оширмасдан 2,1 баравар ўстирадилар.

Шу муносабат билан «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг секретари М. РЎЗИМАТОВ шундай деди:

— Аввало бир нечта рақамни айтиб ўтмоқчиман. Беш йилликнинг дастлабки йилида биз бир қатор ютуқларга эришдик. Маҳсулот реализация қилиш бўйича мажбурият ортиғи билан адо этилди, меҳнат унумдорлиги бўйича мажбурият ҳам бир процент қўшимчаси билан бажарилди. Маҳсулот таннархи планга нисбатан 10,5 процентга камайтирилди.

Булар ҳаммаси ишлаб чиқариш самарадорлигини, маҳсулот сифатини ошириш учун кенг қулоч ёйдирилган социалистик мусобақа натижасидир. Унинг олдинги сафларида коммунистлар боришяпти. Шуни таъкидлаш лозимки, сўнгги вақтларда партия аъзоларининг ижодий активлиги ўсди, партия ташкилоти кўпгина мураккаб вазифаларни ҳал этишга киришиб, яхши натижаларга эришаяпти. Коммунистлар, механика цехи слесари К. Эгамбердиев, йиғув цехи бригадири А. Соболева, махсус участкадаги бригадирлар Е. Матюкова ва С. Маламуд ва бошқа кўпгина ўртоқлар яхши намуна кўрсатишяпти. Партия ташкилотининг ташкилотчилиги туфайли Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш бўйича ватанпарварлик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Жумладан, механика цехи, 12, 18-махсус участкаларнинг коллективлари шонли санага қадар беш йилликнинг икки йили топшириғини бажаришга қарор қилдилар.

Жадаллаштириш ишлаб чиқаришда замин яратишда қўл келаяпти. Бу эса ўз навбатида буюртмаларни ўз вақтида бажаришни таъминлаяпти.

Мижозлар олдидаги шартнома мажбуриятларининг юз процент бажарилиши ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, социал эҳтиёжларга ва турар жой қурилишларига маблағ ажратишни кўпайтириш имконини бериши ҳақидаги фикр бутун коллектив аъзоларига етказилди.

Шартнома интизомининг пойдевори, юксак сифат, бир маромда ишлашдир. Ҳозир бирлашмада ички завод планлаштириши, моддий ва маънавий омиллар системаси қайта қурилаяпти. Бунда ҳар бир бўлинманинг ишлаб чиқариш планларини бажарилишига қўшадиган аниқ улуши ҳисобга олинаяпти.

Ишчи кадрларнинг малакаси оширилиши, янги техника ва технология бўйича 48 тадбирнинг жорий этилиши натижасида меҳнат унумдорлиги беш йилликда 80,5 процент ўсади, маҳсулот таннархи 25 процентга арзонлашади.

Работотехника комплексларида ва рақамли программа билан бошқариладиган станокларда ишлаш учун 90 киши тайёрланади. Ҳар йили 250 ишчи ва инженер-техник ходим ўз малакасини оширади.

Социал, маиший ва маданий масалаларни ҳал этиш учун қарийб икки ярим миллион сўм ажратилди.

АСОСИЙ ШИОР—ЖАДАЛЛАШТИРИШ

«Подъемник» заводи меҳнаткашлари тузилган шартномаларга биноан маҳсулот етказиб бериш вазифасини ҳеч сўзсиз бажаришга одатланишган. Беш йиллик охирида ишлаб чиқарилаётган кранларнинг техник даражаси жаҳон стандартлари даражасига етказилди. Бутун маҳсулот сифатнинг олий категориясига аттестациядан ўтказилади. Ишлаб чиқариш ҳажми 23 процентга кўпаяди. Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш 70 процентга ортади.

«Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош инженери **В. Дьяченко** ҳикоя қилади:

— Мана бир неча йилдирки, завод коллективи мамлакат халқ хўжалигига ва экспортга кўтариш-ташиш ускуналарини тузилган шартномаларга биноан юз процент етказиб беряпти.

Коллектив ишида бир маромдаги кўрсаткичларга эришишда меҳнат унумдорлигини ошириш, янги техникани жорий этиш, сифатни яхшилаш, пировард натижа учун масъулиятни кучайтиришга қаратилган ташкилий-техник тадбирлар комплекси ишлаб чиқилганлиги қўл келяпти.

Белгиланган марраларга эришиш учун ишлаб чиқаришни техник қайта қуроллантириш, технологик жараёнларни механизациялаштириш ва автоматлаштириш, жаҳон намуналари даражасида янги хилдаги кўтариш-ташиш ускуналарини ўзлаштириш, металл ва комплектловчи буюмлар етказиб берадиган корхоналар билан узоқ муддатга мўлжалланган алоқаларни йўлга қўйиш бўйича комплекс тадбирлар амалга оширилади.

Заводда самарали моддий ва маънавий омиллар жорий этилган. Бундан ташқари заводнинг тузган шартномага биноан маҳсулот етказиб беришдаги иши бутун коллективнинг фаровонлигида ўз ифодасини топаяпти. Моддий рағбатлантириш фонди ортмоқда, турар жой ва мактабгача муассасалар билан таъминлаш яхшиланмоқда.

Завод ишининг асосий йўналишларидан бири ишлаб чиқарилаётган кўтариш-ташиш машиналарининг сифатини ва рақобатлашиш имкониятларини оширишдан иборатдир. «Сифат» программасининг бажарилиши, маҳсулот сифатини бошқариш системаси самарадорлигининг оширилиши шунга хизмат қилади.

Барча маҳсулотни давлат қабулига топшириш бўйича комплекс тадбирлар ўтказилди. Бунинг натижасида ҳам маҳсулотнинг сифат кўрсаткичлари яхшиланади.

Янги юксак унумли кўтариш-ташиш ускуналарини ўзлаштириш йўлидан борилаяпти. Улар модернизациялаштирилган кўприк электр кранлари, кран-штабеллерлар, 20 тонна юк кўтариш имкониятига эга бўлган ва 25 метр кенгликда ҳаракат қиладиган тўрт оёқли кранлардир.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиряпмиз. Бу жадаллаштиришнинг қудратли ричаги, кўпгина социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишнинг воситасидир.

ИШЧИ КАФОЛАТИ БИЛАН

Тошкентдаги «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли ошхона ва бошқа мебеллар заводи коллективи савдо ташкилотларининг буюртмаларини тўла бажара бориб, ўн иккинчи беш йиллик мобайнида ишлаб чиқилаётган мебеллар ассортиментини 50 процентга оширади. Давлат Сифат белгиси бўлган маҳсулотлар салмоғини 72 процентга етказади. Қуйида коллектив ўзининг катта мажбуриятларини қандай бажараётганлиги ҳақида корхона дурадгори А. Н. Суевалов ҳикоя қилади.

— Ўн иккинчи беш йиллик барча меҳнат коллективлари ,ҳар бир ишчи учун меҳнат синовидир. Бу йилларда экономикамиз анча юксалиши, у жадаллаштиришнинг катта йўлига чиқиши лозим. Бу масъулиятли дамларда биз, Сергели ошхона ва бошқа мебеллар заводи ишчилари ҳам четкада қараб турмадик. Шартнома мажбуриятларининг бажарилиши корхонамизда фойда олиш, бир маромда ва юқори суръатларда ишлашнинг асосидир. Меҳнат коллективининг моддий манфаатдорлиги ҳам кўп жиҳатдан мана шу кўрсаткичларга боғлиқ.

Бизнинг ташаббусимиз биринчи навбатда юксак ижрочилик интизомига боғлиқ. Бу демак, дангасалар ва прогулчиларга эндиликда осон бўлмайди. Шартнома бўйича маҳсулот етказиб бериш муддатларида ўзгартиришга асло йўл қўйиб бўлмайди.

Бунда хўжалик юритишнинг янги методи ҳам катта роль ўйнайди. Хўжалик ҳисоби системасига ўтиш кўпгина резервларни ишга солади. Ички завод планлаштириши қайта қурилади, моддий ва маънавий рағбатлантириш омиллари ўзгаради.

Бирлашмада ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш даражасини ошириш планлаштириляпти. Мебелга машина билан ишлов бериш ва йиғиш цехида иш қайта қурилади. Бу ускуналардан фойдаланиш коэффициентини ошириш имконини беради.

САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

29 декабрь куни 117-Тошкент-Октябрь сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети депутати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев билан учрашуви бўлди.

Учрашувни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин очди.

И. Б. Усмонхўжаев КПСС XXVII съезди тарихий қарорларини амалга ошириш, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Тошкентда бўлган чоғида кўрсатиб ўтган камчиликларни бартараф этиш юзасидан республикада қилинаётган кўп қиррали ишлар ҳақида сўзлаб берди. Ўзбекистон хўжалик ва ижтимоий ҳаётининг ҳамма соҳаларида авж олиб кетган қайта қуришнинг дастлабки натижалари таҳлил этилди. Партия раҳбарлигида халқ депутатлари Советларининг ишлаб чиқаришни интенсивлаш, халқ хўжалигини бошқаришнинг форма ва методларини такомиллаштириш соҳасида олиб борган ишлари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили охирига келиб саноат ва қишлоқ хўжалигида айрим ижобий силжишларга эришиш имконини берганлиги таъкидлаб ўтилди. Бироқ эришилган бу натижалар хотиржамликка олиб келмаслиги керак.

Олдимизда жуда катта ишлар турибди. Давр талабларидан орқада қолиш мумкин эмас. Ҳар бир меҳнат коллективида ишчилар ташаббускорлигини ривожлантириш учун шарт-шароитларни яратиш, асосий масалаларни — технология ва меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш, маҳсулот сифатини кескин ошириш, кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш масалаларини ҳал этишдаги бюрократизм ва сансалорлик фактларига қарши қатъият билан курашмоқ керак. Қўлга киритилган барча ижобий ва қимматли нарсалар умумий мулкка айлантирилиб, кейинги ишларда улар ҳисобга олиниши лозим. Бошланган қайта қуриш эстафетасини давом эттириб, ҳамма соҳада иш суръатини жадаллаштиришга, беш йиллик планда кўзда тутилган марраларга эришиш, уюшқоқликни, топширилган иш учун масъулиятни мустаҳкамлаш ва ошириш, салбий ҳодисаларга қарши қатъий кураш олиб бориш зарур.

И. Б. Усмонхўжаев сайловчиларга уларнинг наказлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида ахборот берди.

Кўн-галантерея ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси М. Мўйдинова, Давлат ёш томошабинлар рус театри партия ташкилотининг секретари Л. В. Федорова, Тошкент политехника институтининг талабаси Т. Коваленко, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси пардозловчиси С. Мирқосимова, «Строймеханизация» тресті экскаватор-машинисти В. Г. Стовба ва учрашувда сўзга чиққан бошқа кишилар КПСС билан Совет ҳукуматининг Советлар мамлакати қудратини янада мустаҳкамлашга, совет кишиларининг фаровонлигини оширишга қаратилган тинчликсевар йўлини республика пойтахти меҳнаткашлари якдиллик билан қўллаб- қувватлаётганликлари тўғрисида гапирдилар. Улар ўз коллективлари номидан гапириб, Тошкент меҳнаткашлари партиямизнинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги оталарча ғамхўрлигига жавобан мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш программасини амалга ошириш учун курашга янада актив қўшилиб, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини янги ютуқлар билан кутиб оладилар, деб қатъий ишонч билдирдилар.

Пировардида ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев сайловчиларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов қатнашди. (ЎзТАГ).

БАЙРАМ САВДОСИ

Бугун шаҳримизда байрам олди савдо ярмаркаси якунланади. Айниқса, шаҳримизнинг Киров, Октябрь, Чилонзор районларининг меҳнаткашлари ярмаркалар ташкил этилганлигидан беҳад мамнун эканликларини билдирдилар. Бу ердаги савдо палаткаларида турли-туман қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари: лимон, олма, узум, асал, теплицаларда етиштирилган помидор ва бодринглар билан савдо қилинди. Беш кун мобайнида юзлаб тонна маҳсулотлар сотилди. Ярмаркаларда район озиқ-овқат савдоси идоралари, савдо базалари, «Ташлимводторг» иштирок этди.

СУРАТЛАРДА: байрам олди савдо ярмаркасида.

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

Сўз—цех партия ташкилоти секретарига

Муҳим вазифа

Ишлар тобора тиғизлашиб боряпти. Фақат бизнинг йиғув-механика цехимиздагина эмас, бутун корхонада шундай. Айниқса, ўн иккинчи беш йилликнинг тўнғич йилини муваффақиятли якунлаш ҳар биримиздан жуда катта куч, ғайрат талаб этяпти. Ички имкониятлардан ҳали етарли фойдаланаётганимиз йўқ.

Бунинг устига масъулият ҳисси икки-уч ҳисса ошяпти. Бу табиий. Негаки, бизда гарчи давлат қабули жорий этилмаса ҳам аммо маҳсулотларимизни оладиган «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Ташсельмаш» заводлари давлат қабули асосида иш олиб боришади. Демак, биз ишлаб чиқараётган узел ва деталлар ҳам ана шу талабга жавоб бериши керак.

Биз Т-28Х4 тракторига мостлар тайёрлаймиз. Маълумки, бу тракторларнинг ҳар бир детали, узели пишиқ-пухта бўлмаса, механизаторларга энг тиғиз иш пайтларида панд бериб қўйиши мумкин. Шунинг учун бугунги кунда КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси алоҳида аҳамият касб этади. Биз шуни яхши тушунамизки, қатъий план ва меҳнат интизоми, уюшқоқлик, тартиб бўлмаса самарали экономика ҳам бўлмайди.

Баъзи коллективларда иш вақтидан қандай фойдаланилаётганига бир назар ташланг: прогуллар, бекор туришлар, беҳуда танаффуслар оқибатида қанчадан қанча иш вақти зое кетмоқда! Ҳали ҳам бизда ҳақиқий иши учун эмас, балки иш жойида ҳозир бўлганлигининг ўзи учун иш ҳақи, баъзан ҳатто мукофот ҳам олаётган ходимлар бор. Мусобақани кенг қулоч ёздирганда унинг энг биринчи қоидасига: иш вақтини ишга бағишлаш кераклигига оғишмай риоя этилишини таъминлаш керак.

Цехда, заводда ишга муносабатни яхшилаш, штурмчилик ва ҳайбаракаллачиликни, хўжакўрсинчиликни қатъиян тугатиш, меҳнатнинг пухта ташкил этилишини коллектив бўлиб таъминлаш — замоннинг қатъий талаби. Ҳа, ҳозир қўл учида ишлашга мутлақо барҳам бериш керак. Б. Бичков, З. Савченко ва бошқа зарбдорлар ана шундай қилмоқдалар: улар ҳалол, фидокорона ишламоқдалар. Чунки улар ўз зиммаларида қандай масъулият турганлигини яхши билишади. Бу — давлат қабули шароитида ишлаётган коллективларга имкони борича мададкор бўлишдир. Партия йиғилишларида ҳам асосий эътибор ана шунга қаратиляпти.

С. МАМАДАЛИЕВ,
Тошкент агрегат заводи 1-механика-йиғув цехи партия ташкилотининг секретари.

КАСБГА МЕҲР

Ёшликданоқ ишчи касбига меҳр қўйган Муҳаббат қаерда ҳунар ўрганиш ҳақида узоқ ўйлади. Ниҳоят бу орзу уни шаҳримиздаги Охунбобоев номидаги маданият Уйига етаклади. Негаки бу ерда тикиш ва бичиш тўгараги бор эди. Фақат биргина у эмас, балки 40 дан зиёд хотин-қизлар ана шу тўгаракка қатнашишар экан.

Тез орада бу ердаги устозлар ёрдамида бу хотин-қизларнинг кўпчилиги бичиш-тикиш сирларини қунт билан ўрганиб олишди. Меҳрибон устозлар уларга касб сирларини бажонидил ўргатишар, камчиликларини эса ётиғи билан тушунтиришар, хуллас келгусида уларнинг қўли гул чеварлар бўлиб етишишига кўмаклашишарди.

СУРАТДА: маданият Уйи қошидаги тикиш ва бичиш тўгарагида Муҳаббат Назарова устози Рашида Баҳдиевадан касб сирларини ўрганяпти.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

Бир корхонада қирқ йил

1944 йилнинг куз фасли. Ватанимиз тупроғида немис-фашист босқинчиларига қарши ҳаёт-мамот жанглари давом этарди. Ҳамма жойда бўлганидек Шофайзи маҳалласидаги йигитлар ҳам Ватан ҳимоясига жўнаб кетишганди. Тошпўлат Абдураззоқовнинг эса омади юришмади. Саломатлиги тўғри келмаганлиги учун уни фронтга олишмади. Энди нима қилиш керак? У ўрта мактабни тамомлаганди. Ўқишни давом эттиргиси бор эди. Аммо ҳозир ўқийдиган вақт эмасди. Қаердадир меҳнат қилиш, ёвуз душманга қарши бутун совет халқи олиб бораётган курашга озми-кўпми ҳисса қўшиш керак эди.

Тошпўлат ўрта мактабда бирга ўқиган дўсти Олимжон ишлайдиган «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг ҳозирги Ильич номидаги тажриба-механика заводига кириб келди. У пайтда бу ерда фронт эҳтиёжи учун ўқ-дорилар тайёрланарди.

Завод кадрлар бўлимида уни аризасига биноан ишга қабул қилишди. Тошпўлат механика-йиғув цехидаги тажрибали фрезерчи Пётр Артимоновга шогирд тушди.

Шунда Тошпўлат ҳамкасбларига бундай қараса, улар орасида ўзидан ёш бўлган ўсмир йигитчалар, қизлар ҳам бор экан. Уларнинг баъзилари бўйлари пастлик қилганидан станок ёнида оёқлари остига яшик қўйиб ишлашарди. Тошпўлат ўшалардан ортда қолмасликка ҳаракат қилди. Кунига бир ярим-икки сменалаб заводда қолиб кетиб, қисқа вақтда фрезерлик касбини эгаллади.

Ёш ишчининг зиммасидаги бурчга сидқидилдан муносабатда бўлиши, меҳнатсеварлиги раҳбарларни ҳам хурсанд қилди. Бир куни цех бошлиғи уни ҳузурига чақириб; «Эртасан. Сенга қўшни участкадан алоҳида станок берамиз», деди.

Шу воқеага ҳам қирқ икки йил бўлди. Бу орада Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугаб, корхона тинчлик мақсадларидаги маҳсулотларни ишлаб чиқаришга киришди. Заводга ҳам кўп кишилар келиб-кетди. Аммо Тошпўлат ака ҳеч қаёққа кетмади. У умрбод шу ерда ишлаб, ишчи касбини шарафлашни ҳаётининг мақсади қилиб олди. Ўзи олтинчи разрядли фрезерчи даражасига эришиш билан бирга, кўплаб ёшларга касб сирларини ўргатди. Улар ҳам ўн беш-йигирма йиллардан бошлаб мустақил ишлайгатди. Ҳозир бу шогирдлари турли корхоналарда муваффақият билан меҳнат қилишаяпти.

Яқинда Ильич номидаги тажриба-механика заводи ҳовлиси эрталабданоқ одамлар билан гавжум бўлди. Ишчилар шу куни сменага одатдагидан анча вақтли келишди. Ҳамма байрам кайфиятида эди.

Тошпўлат ака ҳам коржомасини кийиб, ҳовлига чиқди. Бироздан кейин завод директори С. Кудашев митингни очиб, корхонанинг бир группа илғор ишчилари ҳукуматимизнинг орден ва медаллари билан мукофотланганлигини маълум қилди. Уларни бутун коллектив номидан чин дилдан табриклади.

Мукофотланганлар орасида Тошпўлат Абдураззоқов ҳам бор эди. У Халқлар Дўстлиги ордени билан тақдирланганди. Митингда бу кишига ҳам сўз беришди. У кўпчилик олдида ўз миннатдорчилигини изҳор этиб шундай деди:

— Мен заводимиздаги юзлаб ишчиларнинг бириман. Коллектив олдида турган вазифаларнинг бажарилишига қўлимдан келганча ҳисса қўшиб келаяпман. Бугун эса менинг энг бахтиёр кунимдир. Чунки партия ва ҳукуматимиз кўп йиллик камтарона меҳнатимни юқори баҳолади. Буни фақат менинг эмас, балки барча ҳамкасбларимнинг меҳнатига берилган мукофот, коллективимизга ҳурмат рамзи, деб қабул қиламан.

Мана, заводнинг механика-йиғув цехидамиз. Бу ерда машинасозлик корхоналари учун зарур бўлган ҳар хил ускуналарнинг деталлари тайёрланади. Тошпўлат ака фрезерлаш станоги ёнида бутун диққат эътиборини ишга бериб меҳнат қилаяпти. У биронта ҳам ортиқча ҳаракат қилмасди. Иш жойи озода, тартибли. Ветеран ишчига шахсий белги билан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳуқуқи берилган экан.

— Тошпўлат ака заводимизнинг фахри ҳисобланади, — деди цех бошлиғининг ўринбосари Баҳром Алимуҳамедов. — Биз бу кишининг ҳаёти ва меҳнат фаолиятини ёш ишчиларга ибрат қилиб кўрсатамиз.

Ҳозир ҳамма жойда бўлганидек, Ильич номидаги тажриба-механика заводи коллективи ҳам КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш учун курашмоқда. Заводнинг барча цех ва участкаларида ишни тубдан қайта қуриш, тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш учун зўр интилиш сезилмоқда. Бунда корхона партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари Тошпўлат Абдураззоқов сингари маҳоратли, ветеран ишчиларнинг ишга муносабатини барчага намуна қилиб кўрсатишаяпти.

Дарҳақиқат, ветеран ишчи жонажон коллективининг ютуқлари тобора ортиб боришини истайди. Шу йўлда тер тўкишни ўзи учун шон-шараф деб билади.

А. ҲАҚБЕРДИЕВ.

Ишчи бахти

Пётр Кононенкони қарийб 40 йилдан кейин жанговар мукофотлари: «Қизил Юлдуз» ордени ва «Жасурлиги учун» медали қидириб топганида жуда ҳаяжонланди. Ўша олис йилларда мукофотланганлик ҳақидаги буйруқлар фронтнинг ўзида, қайноқ воқеалар орасида ўқиб берилларди, медаллар эса баъзида бир йилдан кейин ҳам топширилларди. Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги арафасида «Таштекстильмаш» заводи партия комитети ёзган талабнома туфайли П. С. Кононенконинг-тажрибали ишчи, коммунистик меҳнат зарбдори, заводдаги ажойиб инсонларнинг бирини кўкрагини мукофотлар безади. У ўзининг катта меҳнати, ажойиб ҳаёти билан коллективда яхши ҳурмат-эътибор қозонган.

Биз учун эҳтимол бу инсон ҳақидаги қисқача ҳикоя таржимаи ҳолидан олинган қуруқ фактлардан иборатдай бўлиб туюлар, унинг учун эса ёшликнинг аччиқ ва қувончли хотиралари, урушнинг битмас яраларидир... Унинг учун бу—ҳаёт. Бу ҳаётни у бир кунда гапириб бериши ва бир лаҳза ҳам унутмаслиги мумкин.

«Хотиралар, хотиралар... Мен тўғри яшадимми? Ўтмишимни ўйласам ўз болаларим, набираларим кўзига тик қарай оламанми? Ҳа! Фақат улар ҳеч қачон уруш нималигини билмасин».

Пётр Степанович Кононенко 1924 йилда Украинанинг Полтава областида туғилди. Саккиз ёшлигида ота-онасидан айрилиб болалар уйига тушди. Унинг қариндош-уруғи деярли йўқ эди. Фақат битта амакиваччаси бор эди. Ўша ҳоли-қудрат ёрдам бериб турарди. Пётр ўқишни жуда истарди. Етти йилликни битиргач, Тошкентга амакиваччасиникига келди. Пётр ўйлаб ўтирмай тўқимачилик комбинатига ишга кирди. Айни пайтда электротехника билим юртини тамомлади.

Фронтга кўнгилли бўлиб кетганида ҳали ўн саккизга ҳам тўлмаган эди. Ҳарбий комиссариатдагиларга: «электротехникадан хабарим бор. Сапёрликни эпласам керак. Бундан ташқари жисмонан бақувватман, десантчиликка ҳам ярайман», деди.

Фронтда уни янги ташкил этилган девирсион-десант бригадасига олишди. Пётр Кононенко биринчи жанговар топшириқни душман томонидан ишғол қилинган Украинада бажарди. Уни Харьков областидаги Изюм станциясига ташлашди. Бу ерда ҳар қадамда душманга дуч келиш мумкин бўлган, ҳар муюлишда айғоқчилар одамларга шубҳаланиб тикиладиган шароитда кўприклар ва темир йўлларни миналаштиришди.

Волга дарёси устига қурилган кўприкни портлатгани учун «Қизил Юлдуз» ордени билан мукофотланди.

Уруш йўллари Ғалабага яқинлашиб қолаётганди. 1944 йилда Болтиқбўйи фронти инженерлик-десант қўшинлари жангчиси бўлган П. С. Кононенко иккинчи «Қизил Юлдуз» ордени ва «Жасурлиги учун» медали билан мукофотланди.

Пётр Степанович узоқ кутилган ғалабани Берлиндан унча олис бўлмаган Вордемит шаҳрида кутиб олди. Наҳотки ғалаба бўлса?! У Рейхстаг устида ҳилпираб турган Қизил байроққа разм солганда кўзларига ишонмай ўзига-ўзи шундай деган эди. Ҳақиқатда, бу ишониш қийин бўлган воқеа эди. Немис-фашист қўшинлари батамом таслим бўлгандан кейин ҳам солдатларимиз Германия территориясида ҳалок бўлишаётганди. Душман ортига 36 марта парашютда сакраган, икки марта ярадор бўлиб, соғлиғи заифлашган йигит қувонганидан яна икки йил хизмат қилишга рози бўлди.

Ҳарбий хизматдан қайтгач ўртоқларининг тавсияси билан «Таштекстильмаш» заводига ишга келди. Шундан бери мана ўттиз йилдан ортиқдирки, у шу корхонанинг қуюв цехида ҳалол меҳнат қилаяпти.

1974 йилда пенсияга чиққандан кейин яна заводда қолишга аҳд қилди. У ҳамон ҳалол, виждонан меҳнат қилаяпти.

— Ўғлим бас энди, уйда ўтириб қарилик гаштини суринг, ёки бошқа енгилроқ иш топинг, деб бир неча марта айтган, — дейди Пётр Степанович. — Қаёққа борардим. Бу ерда ҳаммаси қадрдон кишилар. Қушга ўхшаб шохдан-шохга сакрайверишни ёмон кўраман. Заводдагилар 60 ёшлик юбилейимда мени қандай шарафлашганини бир умр унутмайман. Мен бу қадар эътибор беришларини кутмагандим. Жимгина ишлаб юрардим. Ҳеч кимдан ҳеч нарса сўрамасдим. Кутилмаганда илиқ истаклар, гуллар, совғалар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини беришди... Одамларимиз жуда яхши, сезгир.

— Сиз ўзингизни бахтли ҳисоблайсизми? — деб сўрадик Пётр Степановичдан.

— Ҳа. Албатта бахтлимандa.

Ветеран жангчи, кекса ишчи бу бахтга Ватанга садоқати, кўп йиллик ҳалол меҳнати билан эришди.

И. СОБИРОВА.

Мусобақа оммавий ва таъсирчан бўлсин

БРИГАДИР РЕЗЕРВЛАРНИ ИЗЛАЙДИ

Ҳар куни эрталаб Тошкент-товар станцияси дарвозасидан шаҳарнинг турли томонларига автоприцеплари бўлган «ЗИЛ-130» автомобиллари контейнерларни ортиб йўлга чиқади. Бу колоннанинг бошлиғи коммунист М. Раҳимовдир. Бундан 20 йил муқаддам у 2502-автоколоннада биринчилардан бўлиб контейнерларни марказлашган усулда етказиб бериш учун бригада ташкил этди. Тошкент-товар станцияси билан пудрат шартнома тузди. Автомобиллар иши самарадорлигини ошириш, ортиш-тушириш жараёнларини қисқартириш бўйича талайгина қимматли таклифлар киритди.

Меҳнатни ташкил этишнинг янги формаси, юк ташишнинг энг илғор жараёнларини такомиллаштириш ўн биринчи ва ўн иккинчи беш йилликлар мобайнида ҳар бир автомобилнинг меҳнат унумдорлигини ўртача 3 процентга оширди. Икки беш йиллик мобайнида топшириққа қўшимча 100 минг тоннага яқин юк ташилди, қарийб бир ярим ой мобайнида бригада тежалган ёқилғи билан ишлади.

Лекин бу муваффақиятлар ҳам бригадирни кифояланмади. У автомашиналарнинг бекор юриши бригададаги машиналарнинг умумий ҳаракатида 20 процентга яқинни ташкил этишини биларди. У ҳайдовчилар юкни туширгач бўш контейнерларни қидириб, корхонама корхона юришлари, бензинни бекорга исроф қилишларидан хабардор эди. Лекин на темирйўлчилар, на автоколонна раҳбарлари юк ташиш жараёнини ўзгартиришга интилишмасди. Машиналарнинг нормадан ошиқча туриб қолишини ва бекор туришини камайтириш йўлларини излашмасди. Ҳамма бригаданинг иши яхши, бошқа коллективларга нисбатан кўрсаткичлар юқори, деб хотиржам юрарди.

Бригадир эса энди эскичасига ишлаш мумкин эмаслигини тушунарди. Юк ташиш жараёнини тубдан қайта қуриш керак. Планлаштирилганидан анча кўп юк ташиши мумкин. Бу вазифани ҳал этиш учун эса фақат ҳайдовчиларнинг эмас, темирйўлчилар ва юк қабул қилувчиларнинг ҳам масъулиятини ошириш керак.

Бригадир эса машиналар ишида меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг бошқа методидан фойдаланишга қарор қилди. М. Раҳимов Тошкент-товар станциясининг эксплуатация хизматига икки томонлама шартнома тузишни таклиф этди. Кўпчилик бу ишнинг муваффақиятли бўлишига шубҳаланди. Худди шундай ҳужжат Тошкент-товар станциясида мавжуд бўлган шароитда, қўшимча қоғозбозликка на ҳожат, деб таажжубланишди. Бригадир эса бошқача ўйларди. М. Раҳимов икки томонлама шартномани ишлаб чиққанда қуйидаги пунктни ёзиб қўйишни таклиф этди: шаҳардаги корхона ва ташкилотларда бўш контейнерлар мавжудлиги ҳақида, кириш йўллари ва юк ортиш-тушириш воситалари ҳақида ҳайдовчиларни олдиндан хабардор қилиб қўйилсин.

Ҳамма ҳайдовчилар ҳам, темирйўлчилар ҳам, юк қабул қилувчилар ҳам ишни қайта қуришди. Меҳнатни ташкил этишнинг янги усулида барча манфаатдор ташкилотлар ютишини барча тушунди. Масалан, контейнерлар обороти ўсди, юк ортиш-тушириш жараёнлари қисқарди, контейнерлар нормадан ортиқча туриб қолгани учун жарималар камайди, ҳар бир автомобилнинг меҳнат унумдорлиги бир ярим процент ўсди.

— Автоколоннамизда яхши бригадалар кам эмас,— дейди автоколонна партия бюроси секретари А. Бегматов.— Лекин коммунист М. Раҳимов бошлиқ коллектив улар орасида энг сарасидир. Автоколоннадаги социалистик мусобақада мунтазам пешқадамлар сафида бўлган бу коллектив аъзолари меҳнат унумдорлигининг ўсишига имкон берадиган янгиликларни тинмай излайди, юк ташиш жараёнини тинмай такомиллаштиради. Бригадир эса шахсий намунаси билан бутун бригада коллективини ўз ортидан эргаштиради.

Бу қисқа ва лўнда таъриф остида меҳнатни ташкил этишдаги баъзи бир майда тадбирлар, жумладан, кичик ремонт ишларини сменалар орасида бажариш, меҳнат куни тугагандан сўнг машиналарни ишга тайёрлаш, ишни олдиндан планлаштириш каби автомобилларнинг узлуксиз ишлашига ёрдам берадиган кўпгина тадбирлар яширинган.

Бутун мамлакатда қайта қуриш, халқ хўжалиги объектларини ва аҳолига юкларни ўз вақтида етказиб беришни яхшилаш бошланганда бригадир коллектив фаолиятини яхшилашнинг самарали йўлларини яна излади. У машиналар ишини икки сменада ташкил этишга қарор қилди.

— Автомобиллар ишини икки сменада ташкил этиш оддий иш эмас,— дейди М. Раҳимов.— Биринчидан, ҳайдовчи кадрларни танлаш, уларни ҳаракат маршрутлари билан таништириш керак. Иккинчидан, юк қабул қилувчиларни ишнинг ташкил этилиши билан танишиши керак. Наинки, транспорт самарадорлигини ошириш кўп жиҳатдан уларга ҳам боғлиқ. Бу мураккаб вазифа ҳам муваффақиятли ҳал этилгандек бўлди. Темирйўлчилар, юк қабул қилувчилар ва автомобилчиларнинг аниқ ўзаро ҳаракати туфайли юк ташишда меҳнат унумдорлиги ҳар бир автомобилда қарийб икки баравар ўсди.

Бу сўзлар замирида бригада меҳнатини ташкил этишнинг кўпгина мураккаб томонлари яшириниб ётибди. Жумладан, ҳайдовчи меҳнатини тубдан қайта қуриш учун коллективда психологик вазиятни юзага келтириш лозим. Бригада етакчисига автоколонна партия бюроси аъзоси, Фрунзе район партия комитети аъзоси сифатида А. Багирян, А. Тошхўжаев ва бошқа илғор ҳайдовчилар билан биргаликда кўпгина ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишга тўғри келди.

М. Раҳимовнинг шахсан интизомлилиги, юксак касб маҳорати туфайли коллективда мустаҳкам ишчанлик вазияти юзага келди.

Бригадада ҳайдовчиларнинг алмашиши қарийб бўлмайди. Бу мустаҳкам, жипслашган коллективни юзага келтирди. Улар кўп йиллардан бери юксак касб маҳоратини, топшириқларни ўз вақтида ва сифатли бажариш намунасини кўрсатишяпти.

Бригадир ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини ҳам муваффақиятли бажаряпти. Яқин кунларда бу коллектив юк ташиш бўйича 1986 йил учун қабул қилган планларини бажаради. Беш йилликнинг икки йили топшириғини эса коллектив Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига қадар адо этиш ниятида.

Коммунист М. Раҳимовнинг бригадаси ўз имкониятларига ишонади. Коллектив меҳнат унумдорлигини ўстириш, хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашнинг янги йўл ва усулларини тинмай изланяпти.

— Биз бу бригаданинг бундан кейинги муваффақиятларига шубҳа қилмаймиз, — дейди 2502-автоколоннанинг 3-автоотряди бошлиғи А. Газарьян.— Бригадада оз гапириб, кўп ишлашади. Барча ишлаб чиқариш масалаларини саводли ва планли ҳал этилади. М. Раҳимов бошлиқ бригада меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули афзалликларини амалда исботлади. Бу коллектив истиқболга интилмоқда. Келажакдаги асосий мақсад эса автомобиль паркидан иложи борича самарали фойдаланиш, тежамкорлик учун кураш, меҳнат, план ва технология интизомини мустаҳкамлашдан иборатдир.

В. ТИТОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ
ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

«САЛАНГ» ТОННЕЛИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНИБ БЎЛДИ

КОБУЛ. Бугун баланд тоғликдаги Саланг довонида Кобул — Хайратон автомобиль магистралида йўл иншоотлари бутун бир комплексини реконструкция қилиш поёнига етказилганлигига бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Совет ва афғон қурувчилари ҳамда мутахассисларининг бу байрамида АДР қурилиш министри инженер Назар Муҳаммад қатнашди.

Мамлакат марказини чегара районлар билан боғлайдиган бу транспорт йўли Афғонистон учун қандай муҳим аҳамиятга эга эканлиги маълум. Афғон халқи уни «ҳаёт йўли» деб атайди. Хайратон портидан Кобулга ва мамлакатнинг бошқа районларига ана шу йўл орқали озиқ-овқат ва саноат моллари, ёқилғи ва бошқа юклар ташилади. Узунлиги 2,5 километрдан ошадиган ва 3,5 минг метр баландликда Ҳиндиқуш тоғи орқали ўтадиган «Саланг» тоннели йўлнинг «калити» ҳисобланади. Тоннель Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган.

Бу тоннель кўп йиллар мобайнида ўз вазифасини яхши бажариб келди, лекин кейинги йилларда юк кўпайганлиги сабабидан автомашиналарнинг тўхтовсиз ҳаракат қилиши ушланиб қола бошлади. Шунда «Саланг» тоннели техника системаларини реконструкция қилишга: вентиляция ва энергия таъминотини яхшилашга, автоматика, сигнализация системаларини, телефон ва телевизион алоқа системаларини яратишга, янги техникавий иншоотлар қуришга қарор қилинди.

Совет мутахассислари шу ишларни 1984 йил охирида бажаришга киришиб, баланд тоғлик қийин шароитларда фидокорона меҳнат туфайли қўйилган вазифани қисқа муддатларда бажара билдилар.

Тоннель техника системаларини реконструкция қилиш натижасида унинг транспорт ўтказиш қобилияти уч баравар ортди ва бир кунда 1500 тагача машина ўтказа оладиган бўлди. Бу нарса Кобул — Хайратон автомобиль йўлида юкларни тўхтовсиз ташиш проблемасини батамом ҳал этади.

Янгиланган «Саланг» тоннели Совет — Афғонистон иқтисодий ҳамкорлиги тарихида яна бир ёрқин саҳифа бўлиб қолади.

СССРда ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИГА ТАЙЁРГАРЛИК

ДЕҲЛИ. СССРда Ҳиндистон фестивалини ўтказиш ташкилот комитети биносига кираверишдаги Совет Иттифоқининг ранг-баранг картаси шу кунларда Деҳлидаги мавлоно Озод Марг кўчасида бўлган ҳар бир кишининг диққатини ўзига жалб қилмоқда. Картада СССРнинг барча иттифоқдош республикаларидаги ўнлаб шаҳарлар ранг-баранг нишонлар билан белгилаб қўйилган. Келаси йил ёзида Ҳиндистон мустақиллигининг 40 йиллигига бағишлаб чет элда ўтказиладиган энг катта миллий санъат фестивали — Ҳиндистон маданияти кўригида қатнашиш учун Ҳиндистоннинг икки минг нафардан ортиқ энг яхши хонанда ва раққосалари, ўнлаб театр ва фольклор коллективлари шу шаҳарларга жўнаб кетади.

Совет — Ҳиндистон дўстлиги байрами Ҳиндистоннинг таниқли кинорежиссёрлари суратга олган бадиий фильмларни кўрсатишни ҳам ўз ичига олади, деди ТАСС Ҳиндистон маданий алоқалар кенгашининг бош директори Л. Мансингх. Кўпдан-кўп китоб виставкалари ва фото виставкалар ҳам ҳозирги Ҳиндистоннинг ҳаёти, унинг қадимги тарихи ва бой маданияти тўғрисида ҳикоя қилади.

Ҳиндистон маданияти фестивалининг ташкилотчилари уни бутун дунёда тинчликни ҳимоя қилаётган, урушсиз ва зўравонликсиз келажак заминини яратаётган мамлакатларимиз дўстлиги ва ҳамкорлигининг ҳақиқий байрамига айлантириш ниятидадирлар. Ҳиндистонда СССР фестивалини ва Совет Иттифоқида Ҳиндистон фестивалини ўтказиш программалари ва шартлари тўғрисидаги протокол М. С. Горбачевнинг мамлакатимизга қилган тарихий визити чоғида имзоланганлиги эътиборга сазовордир. Бу нарса СССР билан Ҳиндистон икки мамлакат халқлари маданий алоқаларини ривожлантиришга, ҳамжиҳатлиги ва дўстлигини мустаҳкамлашга муҳим аҳамият бераётганликларининг далилидир, деб таъкидлади Л. Мансингх.

Японияning шимолида жойлашган Акита перефектурасида ҳар йили «Намахагэ» — қор демонига таъзим қилиш маросими ўтказилади. Халқ ривоятларига қараганда Янги йил арафасида демоннинг хонадонларга марҳамат қилиши яхшилик аломатидир.

Қор демонини тасвирлаш санъати деҳқонлар орасида авлоддан авлодга ўтиб келмоқда. Деҳқон оилаларида қизил — мовий тусдаги ниқоблар асрлар оша сақланмоқда. Ҳар йили демонлар учун шоли поясидан либослар тайёрланади. Ўтган асрда ҳукумат бундай маросимларни таъқиқлашга уриниб кўрди. Лекин халқ анъанаси сақланиб қолди. Япония шимолида «Намахагэ» маросими ҳозиргача ҳам Янги йил байрамининг йўлдоши сифатида нишонланмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

КАЛЕЙДОСКОП

ТАНСИҚ ОВҚАТ

Вьетнамлик бўғма илон овчиларининг фикрига қараганда Миконга дельтаси ов учун жуда қулай жой экан. Бироқ овлаш давлат томонидан қатъий чегаралангандир.

Йирик бўғма илон баҳоси анча юқори туради. Унинг териси замонавий сумкалар, галстуклар, ҳамёнлар, картиналар тайёрлашга жўнатилади. Гўшти эса тансиқ овқат саналади. Унинг суяги, сафроси ва жигаридан универсал дори-дармонлар тайёрланади.

СУВ ЭКСПОРТ ҚИЛИНАДИ

Швеция ўзининг бир қанча товарлари, чунончи юқори сифатли чўян, шарикли подшипниклар, электротехника саноати маҳсулотлари билан машҳурдир. Ҳадемай, швед экспортида янги булоқ суви тармоғи пайдо бўлади. Яқинда ташкил этилган «Арктик су идиш спрингуотер» компанияси шу ҳақда маълум қилди.

Компания олти ойгача сақлаш муҳлати кафолати билан Нирра чашмасидан суткасига шишаларда 40 минг литр булоқ суви чиқаришни режалаштирмоқда.

ШАРАФЛИ КАСБ

Медиклар уюшмаси томонидан ўтказилган сўровлар шуни кўрсатдики, Финляндия аҳолиси ўртасида врач ғоятда катта обрўга эга экан. Сўралганларнинг 76 проценти врач ҳар қандай шароитда мижознинг хоҳишидан қатъий назар, ўз ихтиёрича ҳаракат қилиши лозим, деб жавоб беришди. Маълум бўлишича, одатда камгап ва сукутчан финлар врач билан мулоқотда дилкаш бўлиб, кўп ҳолларда уни шахсий ҳаётига бағишлар экан. Уларнинг 90 проценти қўйилган диагнозни ҳеч қачон инкор этмаганлигини тан олди.

Сўнмас у кунлар шуҳрати

43 ЙИЛДАН СЎНГ

Яқинда 1-Белоруссия фронтининг 129-ўқчи дивизиясида бирга жанг қилган қуролдош дўстим О. Маҳмудов билан орадан 43 йил ўтгач учрашиб қолдим. У Чилонзорда Абдулла Қодирий кўчасида истиқомат қиларкан. Узоқ суҳбатлашдик, фронт хотираларини беихтиёр эсладик.

...Полк разведкачилар бўлинмаси командири қош қорайиш олдидан лейтенант Иван Семейкин бошлиқ группани ўз ҳузурига чақирди. У участкадаги вазиятни мулойимлик билан баён қилди.

— Мана, бир жойда туриб қолганимизга икки кун бўлди. Душман тўғрисида аниқ маълумотга эга эмасмиз. Ҳозир биз учун «тил» сув ва ҳаводек зарур.

Бу жанговар топшириқнинг Семейкин бошлиқ группага юкланиши бежиз эмас эди. Жасурни жанг синайди дегандек лейтенант Семейкин душман билан юзма-юз тўқнашувларда бир неча бор ўлимга тик боққан шерюрак разведкачи сифатида танилган, ёшлар устози эди. Янгидан қисмга келган тошкентлик Одилжон Маҳмудов, Абдурашид Каримов, Исроил Нурматов, ленинободлик Мамажон Саидов сингари ёш солдатларни жанговар разведкачи қилиб тарбиялади.

Армиянинг кўз-қулоғи бўлган разведкачиларимиз мўлжалланган жойга яқинлашгач, буталар тагига биқинишди. Осмонда баъзибаъзида ёрилган мушаклар атрофни бир зум ёритарди, сўнгра яна зим-зиё... Олдинда лейтенант, кейин Каримов билан Маҳмудов боришмоқда. Командир ногаҳон тўхтади. Кузатувлардан сўнг гитлерчилар эгаллаб олган позицияга туташган сўқмоқда пост борлиги ва бу ерда соқчилар туриши аниқланди. Сал ўтмай «ғўнғир» овозлар эшитилди, кейинроқ йўл ёқалаб келаётган уч шарпа кўзга ташланди.

Мана, фрицлар ўн қадамча нарида тўхтади. Разведкачиларимиз писиб боришди. Немисларни чалғитиш мақсадида Одилжон қўлидаги тошни улоқтирган эди ҳамки, соқчилар ўша томонга ўгирилиб, автоматларни ўқталиб, ҳайкалдек туриб қолишди. Уч разведкачи шердек улар орқасидан ташланди. Фрицлар овоз чиқаришга ҳам улгура олмади. Уларнинг иккиси ер тишлади. Аммо лейтенантнинг ҳаёти қил устида турганди. Уни бесўнақай новча фриц остига босиб, қўнжидан ҳанжарини олишга кўзи тушган Одилжоннинг юраги «шув» этиб кетди ва сапчиб унга ташланди-ю бошига туширди. Мушт зарбидан фашист ёнига ағдарилди. Дир-дир титраб ётган фельдфебель оғзига зудлик билан латта тиқиб, қўлларини орқасига боғланди. Тун ярмидан оққанда разведкачиларимиз ўз полкига қайтиб келишди. «Тил» анча гапдон чиқиб қолди ва бирмунча муҳим маълумотларни берди.

...Иккинчи воқеа 1944 йил июнь ойининг охирги жазирама кунларида, Минск атрофида бораётган жанглар яна ҳам қизиган пайтда бўлган эди. Бобруйск—Минск қуршовида қолган фашист лаънатилари жонжаҳди билан ҳужумга ўтди. Бироқ қанчалик уринмасин, улар ўйлаган иш чиқмади. Бундан ташвишланган немис қўмондонлиги Германия ва фронтнинг бошқа участкаларидан шошилинч 50, 367-ўқчи, 12 танк ва 28-енгил ўқчи дивизияларни ёрдамга чақирди.

Оғир жанглар даҳшатга айланди. Шу кунларнинг бирида лейтенант Семейкин билан Мамажон Саидов жанговар топшириқ билан кетишди, — деб эслайди суҳбатдошим Одил Маҳмудов, — бўлинмамиз қанотидаги бошқа участкага кўчишга ҳозирлик кўрмоқда эди. Шу орада штабдан телефон қилиб, янги жангга тайёргарлик кўриш тўғрисида буйруқ олинди. Тамадди қилиб олиш учун жангчиларимиз тушликка энди ўтирган эди, атрофга снарядлар тушиб портлай бошлади. Ҳамма окоплардан ўз жойини эгаллади. Душман ҳужум қилди. Икки ўртадаги жанг оғирлашиб борди. Кечга бориб уч танкимиз сафдан чиқди. Ҳалок бўлган пулемётчи ўрнини капитан Ивашенко эгаллади. У пулемётдан тиндирмай ўқ узиб, ёвузларнинг адабини берди.

— Ефрейтор, бугун нечанчи? — сўраб қолди негадир.

— Йигирма еттинчи июнь, ўртоқ капитан!

— Бугун туғилган куним, — деб кўлимсиради. Биз уни табрикладик.

— Уруш. Начора, — деди капитан, чўнтагидан папирос олиб тутатди. — «Ватан учун жон фидо қилиш лаззатли ва фахрлидир». Қани айтингчи, кимга тегишли бу сўзлар?» — деб менга қаради.

— Билмадим, ўртоқ капитан!

—Улуғ пролетар ёзувчиси Горькийга тегишли,— деб ўзи жавоб қилди...

Отишмалар борган сари авжига чиқиб, душман ҳужумлари кетма-кет қайтарилди. Сафимиз сийраклашиб, ўқ-дори камайиб қолди. Вазият анча мушкуллашган эди. Шу орада капитанни телефонга чақириб қолишди.

Қисқа гаплашиб, телефон трубкасини қўйди.

— Гап бундай ефрейтор, —деди у, зудлик билан НП (кузатув пункти)га боринг, Душман координаталарини аниқ айтиб туринг!

—«Есть» —деб Одилжон хандақдан гоҳ эмаклаб, баъзан югуриб кетди. Ярим соатдан кейин «катюша»лар сайраб қолди. У еру-кўкни ларзага солди. Ўлганларни ҳисобламаганда 2 мингдан зиёд душманнинг солдат ва офицерлари асир олинди. Кейинчалик билсак, фронт қўмондони Рокоссовский келиб, участкамиздаги аҳвол билан танишиб, бир батарея «катюша»ни ёрдамга юборган экан.

... Жангларда кўрсатган хизмати учун Одилжон Маҳмудов «Қизил юлдуз», Шуҳрат орденлари ва кўпгина жанговар медаллар билан тақдирланди.

Мана, орадан қанча йиллар ўтди. Тасодифан 43 йилдан бери орзу қилиб юрган қуролдош дўстимни учратганимда Орелдан-Берлингача сон-саноқсиз офатларга бардош бериб, шу бахтли кунларга етиб келганимиздан бошимиз осмонда эди. Урушнинг номи ўчсин, Ер юзида доимо тинчлик бўлсин!

А. АЪЗАМОВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани, республика миқёсидаги шахсий пенсионер.

Фан оламида

ПЛАТИНА — ОЛТИНГА ТЕНГ

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш олимлардан янги соҳаларга дадил қўл уриш, илмий изланишлар самарадорлигини кескин ошириш сингари вазифаларни ҳал этишни талаб этади. Бу тадбирларни амалга оширишда фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш яхши натижалар бериши шубҳасиз. Албатта бирор янгилик ўз-ўзидан яратилмайди. Мамлакатимиз халқ хўжалиги тараққиёти учун ғоят зарур бўлган моддий ва маданий бойликлар бунёдга келгунча инсоният олами озмунча машаққат чекмаган. Масалан, биргина платина изловчилар меҳнатини олайлик. Ахир бу соф металл конлари кашф этилгунча озмунча изланишлар олиб борилдими? Шу ўринда тарихга бир назар ташлайлик.

Платина олтинга нисбатан табиатда кам учрайди, ҳозирги кунда олтиндан қиммат туради. Афсуски, бир пайтлар платинанинг нархи кумушдан ҳам паст турган эди. Шу билан бирга, бу металл бошқа металларга нисбатан энг ёши ҳисобланарди. Европаликлар платина ҳақида фақат XVII асрдагина тасаввурга эга бўлишди.

Испан истилочилари Фердинанд Кортес бошчилигида ацтек ва инкларни тор-мор келтириб, уларнинг маданиятига қирон келтириб, бойликларини ўз юртларига олиб кета бошлайдилар. Шунда улар Платино-дель-Пинто дарёси қирғоқларида (Колумбия) биринчи бўлиб платинани топишади. Олиб келинган платинани қаерга ва нимага ишлатишни билмасдан анча қийналишади. Бироқ, шу пайтда уддабурон заргарлар бу металлдан хабар топиб, унинг солиштирма оғирлиги юқорилигидан, яъни олтинга яқинлигидан фойдаланишади. Улар платинани олтинга аралаштириб сохта, қўлбола пул ишлаб чиқаришни ривожлантириб юборишади. Бундан хабар топган испан давлат арбоблари Америкадан платина олиб келишни тақиқлаб қўйишади. Олиб келинган ҳамма платинани гувоҳлар олдида Боготе ва Каука дарёларига чўктириб юборишади.

1778 йилга келиб бу қонун бекор қилинади ва Испания давлати энди ўзи платинани жуда паст нархда сотиб олиб, олтинга озмоз миқдорда қўшган ҳолда танга пуллар чиқара бошлайди. Бамисоли заргарлар тажрибаси ўзлаштирилгандай бўлди.

Тахмин қилишларича, платинани биринчи бўлиб англиялик Уотсон соф ҳолатда 1750 йилда ажратиб олган. 1752 йилида тадқиқ этиш, текшириш натижасида янги элемент деб қабул қилинади.

1770 йилларда платинадан сим, пластинкалар, химиявий қозончалар тайёрланади. Бироқ, бу маҳсулотлар етарли даражада такомиллашмаган платинадан эди. 1790 йилда парижлик Жаннети исмли заргар ўзининг моҳирлик ва уддабуронлик хусусиятини кўрсатади. У платина аралашмасига оҳак ва ишқор, мишьяк қўшиб қиздиради, қиздиришни ҳамма мишьяк учиб кетгунча олиб боради, натижада тоза ва болғаланувчан платина олишга муяссар бўлади. 1808—1809 йилларга келиб Франция ва Англияда бир вақтнинг ўзида платинадан оғирлиги бир пуд атрофида келадиган платина идишлари тайёрлана бошланади ва бу идишларда сульфат кистлота олина бошланади.

Чор Россиясида 1819 йили Уралда, ҳозирги Свердловск шаҳрига яқин жойда платина топилади. (Унга қадар номаълум металл сифатида қимматбаҳо платина ташлаб юборилади. Бундан овчилар фойдаланиб, териб олишар, ундан сочма ўқ сифатида овчиликда фойдаланишарди). Унинг топилиши тасодифан бўлади. Олтин аралашмаларини сувда ювиш натижасида катталиги мошдек, нўхотдек оқ рангдаги металл доначаларини сезиб қолишади. Қизиғи шундаки, бу оқ металл доначалари кучли кислоталарда ҳам эримасди.

Платина кони асосан 1824 йилда Уралда Баранчи дарёси бўйида топилди. Шундан кейин Уралда бу металлни кавлаб олиш ривожланиб кетади. 1915 йилга келиб дунё бўйича бериладиган платинанинг 95 проценти Чор Россиясига тўғри келиб, атиги 5 процентигина Колумбияда чиқа бошлайди.

1826 йили ўз даврининг таниқли рус инженерларидан П. Г. Соболевский билан В. В. Любарский биргаликда болғаланувчи платина олишнинг содда усулини топишди. Бунинг учун туғма ҳолатдаги платинани подшоҳ арағида эритиб, сўнгра унга аммоний хлорид таъсир эттириб, чўкмага туширишди ва болғаланувчи платина олишга муяссар бўлишди. Бу усулда олинган платина олий нав ҳисобланиб қолди. П. Г. Соболевский ва В. В. Любарский ихтироси бутун дунёга тарқалди.

1828 йилда Чор Россиясининг молия министри Е. Ф. Канкрин ташаббуси билан платинадан 3,6 ва 12 сўмлик танга пуллар ишлаб чиқарила бошланади. Шу пайтда платина энди кумушдан беш баробар қиммат эди.

1843 йилга келиб платина ишлаб чиқариш 3500 килограммга етди. 1852—1857 йилларда француз олимлари Сент-Клер Девиль ва Дебре платинани кўп миқдорда эритиш усулини топишди. Бунинг учун улар платина эритиш ўчоғини ўзгартириб, унинг деворларини ғовак охактошдан қилишади, аланга сифатида портловчи газдан фойдаланишади (кислороднинг водород билан аралашмасидан). Бу усул платина ажратиб олишни кескин равишда осонлаштириб юборди. Шундай осон усул топилганлигига қарамасдан савдода платина нархи ошиб бораверди. Шу даврда Чор Россияси ўз платинасини чет мамлакатларга сотарди. Англиялик ишбилармонлар бундан фойдаланиб, Россиядан 16 тонна рус платинасини арзон-гаровга сотиб олишади.

Биринчи жаҳон уруши олдидан Россияда дунё миқёсидаги платинанинг 90—95 проценти миқдори чиққан бўлса-да, ундан тўққиз қисми четга кетиб, фақат бир қисмигина ўзида қайта ишланар эди. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин ўта қувватли платина саноати ривожлантириб юборилди. 1918 йилдаёқ платинани ўрганиш институти ташкил этилди, кейинчалик бу институт СССР Фанлар академиясининг ноорганик институтига бирлаштирилди.

Платина қиздирилганда кислород, галоинлар, олтингугурт ва фосфор билан ҳам бирикади. Платина кўпгина металлар билан қотишмалар ҳосил қилади, айниқса ўзи қаторидаги металлар билан яхши қотишмалар беради. Унинг табиий ва 15 сунъий радиоактив изотопи бор. Платина коррозияга, юқори ҳароратга чидамлилиги, босим билан ишлов бериш осонлиги ва арзонлиги туфайли техниканинг турли соҳасида қўлланилади. Аммиакни оксидлаб нитрат кислота олишда, нефть маҳсулотларини дегидрогенлаб юқори сифатли ёқилғи ҳосил қилишда, платина катализатор сифатида ишлатилади. Шиша ва кварц толалар ишлаб чиқариш учун платинанинг родийли қотишмасидан махсус асбоблар тайёрланади.

Ҳозирги кунда платинанинг 90 проценти саноатда, фан ва техникада ишлатилади. Айниқса, зиракларнинг бриллиант, марварид, дур кўзлари платинага ўрнатилса, жилоланишини янада кучайтириб юборади. Платинанинг кислотага барқарорлиги, иссиққа чидамлилиги ва қиздирилгандан сўнг ўз хусусиятини йўқотмаслиги лабораторияда олиб бориладиган ишларни платинасиз қилиб бўлмаслигини исботлаб берди. Ундан тигель (металл эритиладиган қозончалар), косачалар, стаканлар, қошиқлар, куракчалар, (шпателлар) томоқ тешигини кўрганда тилни босиб турадиган қошиқча фильтрлар, электродлар тайёрланади. Платина идишлари фақат ўта нозик ишлардагина ва аналитик усулларда фойдаланилади.

Медицинанинг хирургия асбобларида платина ишлатилиши жуда қўл келади. Чунки спирт лампасида қиздирилганда платина асбоблари оксидланмаёқ стерилизация бўла қолади. Бу албатта, дала шароитидаги операциялар учун жуда осон ва қулайдир. Платина қотишмаларидан тиш қўйишда унумли фойдаланилмоқда.

Совет Иттифоқининг платина саноатини ривожлантирган олимлардан бири Орест Евгеньевич Звягинцев уни инсонга энг зарур бўлган ош тузига ўхшатиб шундай деган эди: Овқатта озгина туз керагу, аммо тузсиз овқат тайёрлаб бўлмайди... Ҳа, ҳақиқатан ҳам ҳозирги замон машина ва приборларининг муҳим қисмларини платинасиз тасаввур қилиб бўлмайди. 1976 йили дунё бўйича бир йилда 90 тоннага яқин платина топилган бўлса, ҳозирги кунда у йилига 100 тоннага етди. Платинанинг энг йирик туғма ҳолатдагиси СССРнинг Олмос фондида сақланади, унинг оғирлиги 5918,4 ва 7860,5 грамм келади.

Хулоса қилиб айтганда, платина ва унинг қотишмалари хоссалари беқиёс. Уни ўрганавериш мобайнида яна кўплаб хусусиятлари кашф этилишига шубҳа йўқ.

Абдусамад ВАЛИЕВ,
химия фанлари кандидати.

ДОСААФ ташкилотларида

Юбилей арафасида

Келаси йили СССР ДОСААФи ўзининг 60 йиллик юбилейини нишонлайди. Шу боисдан ташкилотнинг барча бўлинмаларида юбилейни муносиб кутиб олиш учун мусобақа кун сайин авж олмоқда. ДОСААФчи спортчилар шонли санани муносиб кутиб олишни ўзларининг биринчи галдаги вазифалари деб тушунишмоқда.

Улар парашютдан сакраш, автомобиль, мотоцикл ҳайдаш, мерганлик, авиамодель сингари спортнинг ҳарбий-амалий турлари бўйича ўтказилаётган мусобақаларда актив қатнашиб, ўз жамиятларининг шарафини муносиб ҳимоя қилишмоқда. ДОСААФчи спортчилар машғулотларда ва республика миқёсида ўтказилаётган беллашувларда актив қатнашиб, маҳоратларини такомиллаштиришяпти.

Қийинчиликларни енгиб

Фрунзе яқинидаги махсус трассада Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари кўчма Кубоги учун автокросс мусобақалари ташкил этилди. Икки кун давомида Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон ДОСААФчиларининг энг кучли вакиллари фахрли соврин учун кураш олиб бордилар. Умумий якунда энг яхши натижа кўрсатган республикамизнинг автопойгачилари кўчма Кубокни қўлга киритишди. Иккинчи ва учинчи ўринларни эса Қирғизистон ва Қозоғистон ДОСААФчилари эгаллашди.

Шахсий ҳисобда Оҳангарон шаҳар спорт-техника клубининг вакили, спорт мастерлигига кандидат Владимир Рошчин юксак маҳорат кўрсатди. У енгил автомобиль пойгасида маррага биринчи бўлиб келди. Самарқандлик спорт мастери Риза Нафеев «багги» автомобиллари пойгасида энг яхши натижа кўрсатди. Тошкент бирлашган техника мактабининг вакили спорт мастери Анатолий Кобзаренко маррага иккинчи бўлиб келди. Мусобақалар пайтида республикамиз ДОСААФчиларнинг маҳоратлари кўзга ташланиб турди.

«Олтин водий» соврини учун

Фарғонада область ДОСААФ комитетининг авиамодель спорти бўйича «Олтин водий» соврини учун Бутуниттифоқ мусобақалари ўтказилди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бу сафар ҳам турнирга қизиқиш катта бўлди. Ғолиблик учун Москва, Кемерово, Қозон шаҳарлари, Тожикистон ва Ўзбекистоннинг турли областларидан келган спортчилар кураш олиб бордилар.

Дастлабки якунлар чиқарилганидан кейин Фарғона области спортчиларининг устунлиги кўзга ташлана бошлади. Умумий якунда улар биринчи ўринни қўлга киритишди. Тошкентдаги Фрунзе район спорт-техника клубининг вакиллари эса иккинчи ўринни эгаллашди.

Шахсий ҳисобда наманганлик Илья Георгидзе мусобақалар давомида СССР спорт мастери нормативини бажариш билан бирга, планер моделлари бўйича ўтказилган беллашувларда ғолибликни қўлга киритди. Тошкентлик спорт мастерлигига кандидат Александр Эльберт ва спорт мастери Валерий Томишевдан иборат экипаж пойга моделлари ўртасида ўтказилган беллашувда ғолибликни қўлга киритди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЧЕРНОБИЛЬ: ЖАСОРАТ ОДИМЛАРИ

Украина ССР. Шу йилнинг апрель ойи охирида ишдан чиққан Чернобиль атом электр станциясининг тўртинчи реактори бўйсундирилди ва ишончли мустаҳкамлаб ёпилди. Бу мислсиз операция — «саркофаг» иншоотини бунёд этиш учун етти ой вақт керак бўлди.

Фалокат оқибатларини бартараф этишда ўт ўчирувчилар ва врачлар, олимлар ва инженер-физиклар тиним билмай меҳнат қилдилар. Москва, Томск, Красноярск, Южний-Уральск, Шевченко, Днепропетровск ва бошқа кўплаб шаҳарларнинг мутахассислари Чернобилга келиб назоратдан чиққан офатга қарши матонатли курашдилар. Бутун мамлакат уларга ёрдам берди. Фалокатга учраган реактор ташқи оламдан ишончли ажратиб қўйилди.

СУРАТДА: Чернобиль атом электр станцияси қурилиш бошқармаси бошлиғи ўринбосари, москвалик, коммунист В. П. Будков, 605-қурилиш бошқармаси прорабы С. В. Зиков, ўзбекистонлик дурадгор-бетончи М. Зангиров.

В. ЗУФАРОВ фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

● КУРСК. Газ билан таъминлайдиган янги компрессор станцияси ишга туширилганлиги туфайли бу шаҳарда тежамли ёқилғи билан ишлайдиган автомобиллар парки анча кенгайтирилди. Энди Курск автомобиль хўжаликларидан 400 га яқин шофёр бензин учун талон олмасдан сафарга чиқиши мумкин. Газ билан таъминланадиган автомобиллар сони беш йиллик мобайнида областда уч баравар кўпайди.

● КОСТРОМА. Кострома ГРЭСи тежалган ёқилғи ҳисобига ҳосил қиладиган электр энергияси ёрдами билан байрам кечасида юз миллионлаб янги йил чироқлари ёнади. Станция коллективи йил бошидан буён 20 минг тоннадан кўпроқ мазут тежади. Бу иссиқлик станцияси бир неча йилдан буён энг тежамли станция номини ўз қўлида мустаҳкам сақлаб келмоқда. ГРЭС энергетиклари самарали техника янгиликларини жорий этмоқда, бу эса ГРЭС машина-ускуналарига қулай режимларда ишлаш имконини бермоқда.

● СМОРГОНЬ (Гродно области). Соли қишлоғида янги йил арафасида «МИР» деб аталган шинам кинотеатр очилди. Кинотеатрнинг янги йил арчаси ўрнатилган кенг фойесидан кўргазма зали сифатида ҳам фойдаланиш мумкин. Қишлоқда маданият уйи, кутубхона, ўрта мактаб ҳам бор. Бу ерда социал-маданий комплекс барпо этилмоқда. Ҳозир областда 28 та қишлоқ кинотеатри, бир мингга яқин киноустановка ишлаб турибди.

ЁШ РАССОМЛАР КЎРГАЗМАСИДА

Ватанимиз пойтахти Москвадаги Кузнецк кўприги ёнидаги рассомлар уйида пойтахт ёш рассомлари асарлари кўргазмаси очилди. Бу ерга кўплаб ижод аҳиллари ва меҳмонлар марҳамат қилишди. Кўргазмада замонавий санъатнинг тараққиёт йўллари, бу кўргазманинг моҳияти ва олдига қўйилган вазифалар ҳақида қизғин баҳс борди.

«Тинчлик, санъат, инсон» деб номланган бу кўргазманинг қатнашчилари асарлари барчада қизиқиш уйғотмоқда. Олти юзга яқин муаллифнинг рангтасвир, ҳайкалтарошлик, графика, плакат, театр—декорацияси ва амалий санъат бўйича асарлари бу ерда намойиш этилмоқда.

СУРАТДА: кўргазма қатнашчилари ва меҳмонлари билан учрашув. Арманистон замонавий санъат музейининг директори Генрих Игитян маҳорат чўққилари ҳақида гапириб бермоқда.

Р. Нетелев фотоси
ТАСС фотохроникаси.

Афғонистон учун оркестр

Янги йил арафасида Кобулга юборилган музика асбобларидан замонавий оркестр тузиш мумкин. Афғон рубоблари ва доиралари, дуторлари ва сурнайлари анъанавий нақшлар, безак тошлар ва кумуш билан безатилди. Уларни Ўзбекистон халқ усталари Т. Усмонов ва Ғ. Ҳидоятов тайёрладилар.

Улар дўст мамлакатнинг амалий санъатини ўрганиб кутубхоналарнинг фондларида синчиклаб ишладилар, санъатшунослар билан суҳбатлашдилар. Созлар учун махсус «мусиқий» ёғоч-сибирь резонанс тилоғочи танлаб олинди. Безак тошларни эса грузиялик ҳамкасблар юбордилар.

«Ўзбекистон солистлари» концерти

«Ўзбекистон солистлари» деган янги бадиий коллектив концертларини «Баҳор» залида янги йил программаси билан бошлади. Бу коллектив республикада амалга оширилаётган концерт фаолиятини қайта тузиш асосида яратилди. Классик меросни ва ҳозирги замон камер музикасини пропаганда қилиш ансамблнинг мақсадидир. Коллектив таниқли пианиночилар, скрипкачилар, виолончелчиларни бирлаштирди... Унинг программасида классикларнинг асарлари билан бирга илк бор ёш композиторларнинг янги асарлари янграbackground.

Нотаниш таниш

(Шингил ҳажвия)

— Сиз ўртоқ Петр Ангеловни танийсизми? — сўради мендан кадрлар бўйича директор ёрдамчиси.

— Ангелов? Петр? Ҳа танийман. Нимайди?

— У ҳақда сизнинг фикрингизни билмоқчи эдим.

Мен касбдошим тўғрисида ўйлаб қолдим. Биз ҳақиқатдан ҳам ўн беш йилдан бери бир хонада ёнма-ён ўтирамиз, лекин уни яхши биламан деб айтаоламанми? Муомаласи муомаладай. Бир биримизга иш қоғозларини берамиз. Агар бирontаси латифа айтса, Ангелов кулади, кимдир хафа бўлса ҳамдардлик билдиради. Ҳамма катори. Нима ҳам айтиш мумкин бунақа одам тўғрисида? Балким уни чет элга командировкага юбормоқчидир?

— Кейинроқ жавоб бераман, агар бирон гап бўлса...

— Сиз ахир шунча йилдан бери у билан ишлайсизку? — сўради ёрдамчи.

Яширмоқчи эмасман, у ҳақда аниқ бирон нарса айтолмайман. Қани кафолат, у мен билан яхши муомалада, бошқалар билан бошқачадир? Бир ҳисобда ишхонада, бошқа жойда бошқачадир?

Мен эсладим. Бир марта пайқаганман: Ангелов автобусда ёш болалилар учун ажратилган жойда ўтирганиди. Тўғри автобус бўш эди, лекин ким билади, нима кутиш мумкин бунақа одамдан?

— Сиз ахир Ангелов билан қўшнисизку? — сўради мендан яна ёрдамчи.

Ҳа, бир подъездда турамиз, эшигимиз ёнма-ён. Оиламиз оиласи билан дўст. Дам олиш кунларини ва меҳнат отпускасини бирга ўтказамиз. Ҳар ҳолда бировни кўнгли биров учун қоронғи-да.

— Нима учун, менинг фикрим керак бўлиб қолди!

— Ҳа, Ангеловни сув ости текшириш группасига тавсия қилмоқчимиз.

— Тушунарли.

Мен уни фақат ер юзида кузатганман. Ким билади у сув остида ўзини қандай тутади?

— Йўқ мен Ангелов Петрни билмайман ва у ҳақда ҳеч нарса айтолмайман... — деб сўзимни қатъий тугатдим мен.

Русчадан А. ТОШМЕТОВ таржимаси.
«Крокодил» журналидан.

«Бахтиёр болалик куйи янграйди».
Х. Аввалов фотоэтюди.

Шаҳар мактабларида Янги йил байрамини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўрилди. Кўплаб жойларда Қорбобонинг либослари тайёрланди, болалар қўшиқлар ўргандилар ва ифодали ўқиш учун шеърлар ёдладилар.

Шаҳримиздаги 243-мактабда биринчи синф ўқитувчиси Фотима Маликова раҳбарлигида арчани безатиш учун чиройли безаклар тайёрланди.

Биринчи синф ўқувчиси Шаҳноза Муҳсимова шеър ёдламоқда. Иброҳим Рўзиев раҳбарлик қилаётган хор тўгараги қатнашчилари қишки каникул кунларида ўтказиладиган санъат байрами конкурсига ҳозирлик кўришмоқда.

Р. АЛЬБЕКОВ фотолари.

Шахмат

МУРОД ҲОСИЛ БЎЛДИ

Г. АЪЗАМОВ МЕМОРИАЛИ ЯКУНЛАРИ ХУСУСИДА

Ушбу мусобақани ўтказишдан мақсад, аввало, машҳур гроссмейстеримиз хотирасига ҳурмат бажо келтириш эди. Айни чоқда бу тадбир республикамиз етакчи шахматчилари учун маҳорат мактаби бўлиши, биргаликда яратилган ижод намуналари эса мухлислар мулкига айланиши кўзда тутилганди. Ҳаммасига эришилди, десак муболаға бўлмас.

Хотиравий турнирнинг охирги чораги олдидан халқаро мастер Игорь Новиков уни таъқиб этиб келаётган бир гуруҳ шахматчилардан нақ бир ярим очко олдинда борарди. Энди ҳамма гап ана шу фарқ-масофани нариси билан бир очкодан ортиқ камайтирмаслик бўлиб, бу — пешқадамнинг минимум программаси эди. 14-тур пешқадамлар мавқеида ўзгариш ясамади: Новиков ҳам, иккинчи ўринда бораётган кемероволик халқаро гроссмейстер Е. Пигусов ҳам ютиб чиқди. Қизиқ, бу Пигусовнинг кетма-кет бешта дурангдан сўнг эришган ғалабаси эди. Шу куни олмаоталик халқаро гроссмейстер Н. Рашковскийнинг новосибирсклик спорт мастери А. Гольдиндан мағлуб бўлиши, ленинградлик халқаро мастер А. Ермолинский ва таллинлик халқаро мастер Л. Оллнинг дуранг натижа билан кифояланганлиги пешқадамлар вазифасини анча енгиллатди.

Ўн бешинчи тур учрашувлари орасида Л. Юртаев — А. Тошхўжаев партияси алоҳида эътиборга эга бўлди. Қора доналарни ҳаракатга келтирган Тошкент экс-чемпиони фрунзелик халқаро мастерга қарши французча ҳимоянинг кескин вариантларидан бирини танлади. Шоҳлар қарама-қарши томонларга рокировка қилингач, «ким олдин» принципи амалга кирди. Ҳужумни кучайтириш йўлида Тошхўжаев ўрни келганда қурбонлардан тап тортмади. Оқ шоҳни мотдан асраш учун талофатлар кўриши аниқ бўлиб қолган Юртаев 28-юришда қаршиликни тўхтатди. Ҳам назарий, ҳам амалий аҳамиятга эга бўлди бу партия.

Ўзбекистон чемпиони чирчиқлик ёш спорт мастери М. Салтаев А. Гольдинни ютган бўлса, республика экс-чемпиони В. Логинов ленинградлик В. Епишинга, самарқандлик А. Барсов эса К. Лернерга ютқазиб қўйди. Қолган учрашувлар дуранг натижа берди.

Охиргисидан олдинги ўн олтинчи турда партияни гроссмейстер Лернерга бой берган биргина П. Зияддиновнинг омади келмади. Қолган саккизта учрашув томонларнинг битимга имзо чекиши билан якунланди.

Шундай қилиб, охирги 17-тур олдидан пешқадамларнинг турнир жадвалидаги вазияти қуйидагича эди: И. Новиков — 11 очко, Е. Пигусов — 9,5, Л. Олль, А. Хасин ва А. Ермолинский — 9 тадан очко. Улар биринчи учликка талабгор бўлиб турардилар. Аниқроқ қилиб айтганда, биринчи ўрин тақдири ҳал бўлган эди: ўша 1,5 очко фарқни сақлаб қолган И. Новиковга (ютқазса ҳам) энди ҳеч ким етолмасди. Бинобарин, якунловчи тур учрашувлари кейинги совринли ўринлар қандай тақсимланишида муҳим аҳамият касб этарди.

Шу куни нисбатан тез дурангга имзо чекилган Л. Юртаев — Л. Олль ва А. Панченко — А. Ермолинский партияларидан бошқа етти учрашувнинг ҳаммасида кураш авжига чиқди. Шу пайтгача мағлубият нималигини билмай, иккинчи ўринда келаётган Е. Пгусовга қарши оқ доналарни сурган тбилисилик халқаро гроссмейстер Г. Зайчик унвонига номуносиб «хавфли зона»дан чиқиш учун, таъбир жоиз бўлса, «яланғоч сувдан тоймас» қабилида иш тутди. Қора шоҳни марказда қолдириш учун бир сипоҳнинг баҳридан ўтди. Кейинги таҳликалардан анча ўзини йўқотиб қўйган кемероволик гроссмейстер дурангдан қочиб, фарзини кетишини пайқамай қолди. Дадиллик Зайчикка ғалаба, эсанкираш эса Пигусовга биринчи мағлубият келтирди.

А. Хасин — В. Епишин, В. Логинов — К. Лернер, Р. Зияддинов — А. Тошхўжаев ва А. Барсов — А. Гольдин учрашувлари дуранг натижа берди. Чирчиқлик спорт мастерлари М. Салтаев билан С. Загребельний ва олмаоталик халқаро гроссмейстер Н. Рашковский билан харьковлик халқаро мастер И. Новиков партиялари олти соатлик қизғин баҳслардан сўнг қоралар-нинг устунлигида тугалланмай қолган эди. Эртасига Рашковский курашни давом эттирмасданоқ таслим бўлди. Салтаев — Загребельний ўйини яна икки соатча давом этиб, Сергей Загребельнийнинг муҳим ғалабаси билан тугади. Шундай қилиб, уч ҳафталик қизғин баҳслар оқибатида ўринлар қуйидаги тартибда тақсимланди: 1. И. Новиков — 12 очко, 2—5. Л. Олль, Е. Пигусов, А. Хасин ва А. Ермолинский — 9,5 тадан, 6—7. К. Лернер ва С. Загребельний — 9 тадан, 8—11, А. Панченко, Н. Рашковский, Р. Зияддинов ва В. Логинов — 8,5 тадан, 12—13. Г. Зайчик ва Л. Юртаев — 8 тадан, 14—16. М. Салтаев, В. Епишин ва А. Гольдин 7,5 тадан, 17. А. Тошхўжаев — 7 ва 18. А. Барсов — 5,5 очко.

Иштирокчиларнинг учдан бир қисмини ташкил этган 6 нафар вакилимиздан бирортаси ҳам имконият даражасидан паст натижа — ўйин кўрсатди дея олмаймиз. Улардан бештаси ўз коэффициентларини анча юқори даражага кўтариб олишга муваффақ бўлди. Мамлакат биринчиликлари қатнашчилари билан бўлган учрашувларда орттирилган тажрибани айтмайсизми? Г. Аъзамов мемориали анъанавий бўлиб қолади.

Пойтахтимизга ташриф буюрган қатнашчи-меҳмонларимиз ўйиндан бўш вақтларида бир қанча саноат корхоналари, муассаса, ўқув юртлари, ижодий союзларда бўлиб, қадимий ўйин ҳаваскорлари билан учрашдилар. Улар билан суҳбат қурдилар, саволларга жавоб бердилар, кўп тахтада бир йўла ўйин сеанси ўтказдилар.

— Бундай тадбирларга таклиф этилсак, Тошкентга яна жон деб келамиз, — дейишди улар.

М. МУҲИДДИНОВ,
мусобақа бош судьясининг ўринбосари, халқаро арбитр.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/XII да **Олтин давриm** (16.00).

КИНО

30 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВГИ АНАТОМИЯСИ», «ҚУМ КАРЬЕРИ ГЕНЕРАЛЛАРИ» — Лисунов номли (телефон 96-34-02).
«КАТТА АЙИҚ ФАРЗАНДЛАРИ» — Восток (телефон 91-14-61).
«УЧ МУШКЕТЕР» — Тинчлик (17.35, 20.45).
«ЎПИРИЛИШ» — Искра (телефон 39-14-59).
«МАХФИЙ ТАЖРИБА» — ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда, телефон 33-41-83).
«РЕЗИДЕНТ ОПЕРАЦИЯСИНИНГ НИҲОЯСИ» — Чайка (16, 18.30, 21.00).
«ТОШЛОҚДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — Санъат саройи (17, 20.00).
«РАҚСГА ТУШИШНИ ЎРГАН» — Москва (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

31 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВГИ АНАТОМИЯСИ», «ҚУМ КАРЬЕРИ ГЕНЕРАЛЛАРИ» — Лисунов номли (телефон 96-34-02).
«КАТТА АЙИҚ ФАРЗАНДЛАРИ» — Восток (телефон 91-14-61).
«УЧ МУШКЕТЕР» — Тинчлик (11, 14.30, 17.35, 20.45).
«ЎПИРИЛИШ» — Искра (телефон 39-14-59).
«МАХФИЙ ТАЖРИБА» — ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда, телефон 33-41-83).
«РЕЗИДЕНТ ОПЕРАЦИЯСИНИНГ НИҲОЯСИ» — Чайка (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
«ТОШЛОҚДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — Санъат саройи (11, 14, 17, 20.00).
«РАҚСГА ТУШИШНИ ЎРГАН» — Москва (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—**Катта Янги йил томошалари** 30/XII да 10, 12.30, 14.45, 17, 19.30 да.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1-11 январда — Янги йил томошалари.
15 январда — Иоланта.
16 январда — Рустам ҳақида қисса.
17 январда — Кармен.
18 январда — Гўзал Василиса. (11.00), Зебуннисо (19.00).
20 январда — Пиковая дама.
21 январда — Оловли фаришта.
23 январда — Оққуш кўли.
24 январда — Отелло.
25 январда — Аловиддиннинг сеҳрли чироғи (12.00), Шекспир асарлари бўйича балет триптихи (19.00).
27 январда — Тоска.
28 январда — Дон Кихот.
30 январда — Раймонда.

БИЛИМЛАР УЙИДА
(Киров кўчаси, 24-уй)
1987 йил 9 январда
«Йўл ҳаракатининг янги қоидалари» мавзуида
ЛЕКЦИЯЛАР ЦИКЛИ
бошланади

Лекциялар уч ой мобайнида жума кунлари соат 19.00 да ўтказилади.

Циклни СССР Журналистлар союзининг аъзоси Ю. Бродицкий олиб боради.

Абонементлар сотилмоқда.

Маълумотлар олиш учун телефон 56-49-92.

ТОШКЕНТ ТЕХНИКА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ БЮРОСИ
техник-инвентаризаторлар тайёрлаш курсларига
ҚАБУЛ
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мурожаат қилиш учун адрес:
Тошкент шаҳри, «Олмазор» массиви, 15/2-уй, кадрлар бўлими.

«Узгипросельхозводснабжение» республика лойиҳа институтига берилган 075543-075550 номерли фойдаланилмаган чеклари бўлган йўқолган.

ЧЕК ДАФТАРЧАСИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар ижроия комитети Савдо бош бошқармасининг «Хизмат-беминнат» савдо фирмаси коллективи фирманинг собиқ ходими, 1944 йилдан КПСС аъзоси

Тоҳир Қурбонович ҚУРБОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

реклама ◎◎◎ эълонлар ◎◎◎ реклама

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!
1987 йил 1 дан 10 январгача
«ЁШЛИК» СПОРТ АРЕНАСИ

Янги йил арча томошаларига ТАКЛИФ ЭТАДИ

Сиз бу ерда адабий асарлар, эртаклар, мультфильмлардаги севимли қаҳрамонлар билан учрашасиз. М. Горький номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли рус академик драма театрининг артистлари бу театрлашган томошаларда банд бўладилар.

Томошалар соат 12 ва 14.00 да бошланади.
ХУШ КЕЛИБСИЗ!

Коллектив бўлиб келиш учун «Пахтакор» Марказий стадиони кассаларида соат 10 дан 19.00 гача заявкалар қабул қилинмоқда.

ТОҒДА ДАМ ОЛИШ ИШҚИБОЗЛАРИГА

ЎЗБЕКИСТОН ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР СОВЕТИ

401-маршрут бўйича Тянь-Шаннинг ғарбий қисмида жойлашган ажойиб хушманзара жойлардан бири Чимёнда — «ЧИМЁН» туристик комплексида дам олишга
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

(дам олишга март-декабрь ойларида жўналади, дам олиш 10 кунга мўлжалланган, путёвка баҳоси — 74 сўм).

Туристлар қулай ва шинам меҳмонхонанинг барча қулайликлар муҳайё этилган 2—3 ўринли номерларида жойлашишади, «Чимён» ресторанида овқатланишади.

Прокат пункти, осма ҳаво йўли, туристлар кабинети, кинозал, дискобар, сартарошхона дам олувчиларнинг мунтазам хизматида.

Туристлар яқин атрофда жойлашган хушманзара ерларга пиёда сайр қиладилар, экскурсияларга чиқадилар, тоғларга юришлар ташкил этадилар.

Путёвкаларни қуйидаги адресдан харид қилиш мумкин: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 115-уй. Туризм ва экскурсиялар республика советининг путёвкалар сотиш бюроси. Справкалар учун телефонлар: 67-84-07, 67-64-89.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«Главташкентстрой»нинг «Строймеханизация» трестига қарашли
2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА:
минора кранларининг машинистлари, минора кранлари ремонти бўйича слесарлар ва электрослесарлар, фрезерчилар.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ТАШКИЛОТЛАРИГА:
Магазинларнинг мудирлари, катта сотувчилар, сотувчилар, қадоқловчилар.

«ЎЗБЕКСЕЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:
слесарь-асбобсозлар, токарлар, фрезерчилар.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА:
йигирувчилар, текисловчилар, лентачилар, тароқловчилар, тароқлаш машиналарининг операторлари, тўқувчилар, зарядловчилар, айлантириб турувчилар, ўровчилар, тўқув ва йигирув ишлаб чиқариш мастерларининг ёрдамчилари.
Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА:
токарлар, фрезерчилар, штамповкачилар, гальваниклар, электр пайвандчилар, пармаловчилар, силлиқловчилар, механика йиғув ишлари слесарлари.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд.
Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй.
Ҳамза район пункти — Ҳасанова кўчаси 10-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй.
С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. Икромов район пункти — Фарҳод кўчаси, 21-уй.
Сергели район пункти — Спутник, 2-квартал, 69-уй.
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси. 87-уй.

ЯНГИ ЙИЛ АРЧА БАЙРАМЛАРИНИ ЎТКАЗУВЧИ РАҲБАРЛАР ВА ТАШКИЛОТЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР «ТАШГОРФОТО» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

сайёр фотографлар хизматидан фойдаланишни

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Фотосуратлар рангли ва оқ-қора тасвирда тайёрлаб берилади.

Буюртмалар қуйидаги телефон орқали қабул қилинади: 33-38-30.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг «Узхладоторгмонтаж» трестига қарашли

ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

1987 йилга корхона ва ташкилотлар билан савдо техникасига комплекс хизмат кўрсатиш юзасидан
1987 йил 1 февралга қадар

ШАРТНОМА ТУЗАДИ

Кўрсатилган муддат ичида 1987 йилга шартнома тузилмаган тақдирда бундан олдин тузилган барча шартномалар ўз кучини йўқотади ва асбоб-ускуналарга хизмат кўрсатилмайди.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

Ўзбекистон ССР Госкомнефтепродуктининг

МЕҲНАТ БЎЙИЧА
РЕСПУБЛИКА
ЛАБОРАТОРИЯСИГА
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

нормалаш бўйича катта инженер, нормаловчи инженер.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

В. Гюгонинг «ТЎҚСОН УЧИНЧИ ЙИЛ»,

А. Толстойнинг «ОЛТИН КАЛИТЧА ЁКИ БУРАТИНОНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ»,

Я. Илёсовнинг «ИЛОН ЎРГАТУВЧИ. СУКУТ МИНОРАСИ»,
Сетон Томсоннинг «ҲАЙВОНЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР» китобларига абонементларнинг амал қилиш муддати

1987 йил 1 июлгача

УЗАЙТИРИЛДИ

«Ташкнига» шаҳар китоб савдоси.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

ЁШ ТОМОШАБИНЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ 1987 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН БОШЛАБ ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИДА

«САЛОМ, ЭРТАК»!

КИНОФЕСТИВАЛИНИ ЎТКАЗАДИ

«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИДА
1 январда — Уч тола соч.
2-3 январда — Мультфильмлар тўплами.
5-6 январда — Пайшанба кунги ёмғирдан сўнг.
7-8 январда — Мовий рицарнинг саргузаштлари.

ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
1-2 январда — Мультфильмлар тўплами.
3-4 январда — Фариштаrange кузги ҳадяси.
5-7 январда — Ўн икки ой.
7-8 январда — Миттивой.
9-11 январда — Сенимн, шошмай тур!

«ҚОЗОҒИСТОН» КИНОТЕАТРИДА
1-2 январда — Чин сеҳргарлик сўзи.
3-4 январда — Қор маликаси.
5-6 январда — Кўзга кўринмас олис йўлларда.
7-8 январда — Мультфильмлар тўплами.
9-11 январда — Мультфильмлар тўплами.

«МОСКВА» КИНОТЕАТРИДА
1-8 январда — Мультфильмлар тўплами.
9-11 январда — Қор маликаси.

«ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА
1-4 январда — Мультфильмлар тўплами.
5-6 январда — Мени ҳам ўзинг билан олиб кет.
7-8 январда — Ёввойи оққушлар.
9-11 январда — Эртаклар бали.

«НУКУС» КИНОТЕАТРИДА
4 январда — Сенимн, шошмай тур!
5-6 январда — Кўзга кўринмас олис йўлларда.
7-8 январда — Мультфильмлар тўплами.
9-11 январда — Ойижон.

«ВОСТОК» КИНОТЕАТРИДА
1-10 январда — Мультфильмлар тўплами.

«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
1-2 январда — Бембининг болалиги.
3-4 январда — Мультфильмлар тўплами.
5-6 январда — Қишлоқ ортида аждарҳо.
7-8 январда — Мультфильмлар тўплами.
9-11 январда — Мультфильмлар тўплами.

ЎЗБЕКИСТОН ССР 25 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
1-2 январда — Золушка.
3-4 январда — Мультфильмлар тўплами.
5-6 январда — Ўн икки ой.
7-8 январда — Тентак Иванушканинг қандай қилиб мўъжиза излагани
9-11 январда — Дюймовочка.

М. ШАЙХЗОДА НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
1-4 январда — Мультфильмлар тўплами.
5-6 январда — Эртакдаги доғ.
7-8 январда — Сеҳргар Лала.
9-11 январда — Мультфильмлар тўплами.

ҲАМЗА НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
1-2 январда — Айиқча космосда.
3-4 январда — Кечинмалар эртаги.
5-6 январда — Ёввойи ғарбда.
7-8 январда — Муз набира.
9-11 январда — Мультфильмлар тўплами.

ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ КИНОТЕАТРИДА
1-2 январда — Мультфильмлар тўплами.
3-4 январда — Шаҳзода Проша.
5-6 январда — Мультфильмлар тўплами.
7-8 январда — Муз набира.
9-11 январда — Мультфильмлар тўплами.

«ТИНЧЛИК» КИНОТЕАТРИДА
1-2 январда — Мультфильмлар тўплами.
3-4 январда — Қора товуқ ёки Ер ости аҳолиси.
5-6 январда — Ёввойи ғарбда.
7-8 январда — Ер ости шаҳзодасининг қайлиғи.
9-11 январда — Мультфильмлар тўплами.

ЛИСУНОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
1-2 январда — Мультфильмлар тўплами.
3-4 январда — Мария Мирабела.
5-6 январда — Сенимн, шошмай тур!
9-11 январда — Мультфильмлар тўплами.

К. ЕРМАТОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
1-2 январда — Кўзга кўринмас, олис йўлларда.
3-4 январда — Мультфильмлар тўплами.
5-6 январда — Браш.
7-8 январда — Золушка.
9-11 январда — Ўн икки ой.

БЕЗАНГАН АРЧАЛАР

ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИДА БЕЗАНГАН АРЧАЛАР ЎЗГАЧА ФУСУНКОР КЎРИНАДИ

Сунъий ёки табиий арча бўлсин, барибир, у гўзаллик рамзидир. Арчани ўрнатиш ва уни безатиш завқли юмуш. Унинг жамоли байрам файзига файз қўшади.

Кичкинтойлар арча атрофида беҳад қувонадилар. Унинг атрофида Қорбобо қўлидан совға олиш, қўшиқлар айтиш, рақсга тушиш, шодлик дамларидир.

Агар кичкинтой арчани ўзи безатса нур устига нур. Бунинг учун арча безатишни болага ўргатиш лозим. Ўйинчоқлар узун ипларга боғлаб илинса, арча янада чиройли кўринади. Ям-яшил арча танасида ранг-баранг чироқлар, маржонлар, шарлар, қор учқунлари олам гўзаллигини яратади.

«Ташкультторг» магазинларида Янги йил арафаси кунларида ранг-баранг арча ўйинчоқлари, шарлар, гирляндалар сотилмоқда.

«ТАШКУЛЬТТОРГ» (телефон 77-23-12).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р. 14293. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б — 2167. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.